CLEVELANDSKA

AMERIKA

Naročnina $1.50 na leto.

"Clevelandska Amerika"
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, OHIO.

ŠTEV. 16. CLEVELAND, OHIO, V PETEK, 9. OKTOBRA, 1908. VOL. I.

Ameriške vesti.

AMERIKANSKI SLOVENCI, POZOR!

Poročali smo že v prejšnjih dveh številkah o velikih krivicah, ki so jih Nemci storili Slovencem in jih še delajo. V današnji številki prinašamo tolovajstva štajerskih Nemcev in nemškutarjev v Ptuju. Poročali smo tudi o nečuvenem postopanju nemškega vojaštva v Ljubljani. Vspričo teh dejstev po našem mnenju noben Slovenec se more ostati hladen in še dalje podpirati zavode, ki silijo Slovence v pogubo. Tak zavod je: "Kranjska hranilnica v Ljubljani" ali kakor jo ljudstvo zove: "Kranjska "šparkasa." To je najstarejši in najbogatejši zavod na Kranjskem, a obenem je pa tudi najmočnejša trdnjava nemštva na Kranjskem. Njen vsakoletni dobiček je ogromen in nekaj ga razdeli v dobrodelne namene. Njen značaj zadostno karakterizirajo njene podpore, katere razdeli v razne svrhe. Nekoč mi je posaključju prišlo v roke letno poročilo tega zavoda. Med podeljenimi podporami naj omenim samo nekatere, ki jasno kažejo krivico za slovenski narod. Slov. gledišče v Ljubljani sploh ni dobilo nobene podpore od "Kranjske hranilnice," dočim je nemško dobivalo včasih do 40,000 kron (beri štirideset tisoč.) Manj pa kot 10.000 kron pa nobeno leto. Slovenska "Glasbena Matica", je dobila podporo 300 kron, a jednak nemški zavod v Ljubljani, zvan "Philharmonische Gesellschaft" pa kar 40.000 (beri štirideset tisoč). In isti nemški zavod je dobil ob svoji desetletnici kar 110.000 K. (beri: stodeset tisoč). V jednakem razmerju so se razdeljevale tudi druge podpore. Iz istega poročila je bilo razvidno, da so Nemci od "Kranjske hranilnice" samo v enem letu prejeli nad pol milijona kron, dočim so Slovenci prejeli od istega zavoda samo par tisoč kronc, kar je samo pesek v oči, da se jim ni moglo očitati, da ničesar ne dado. To bi bilo vse lepo in mi Slovenci bi bili hvaležni tudi zato. A vprašajmo se, s čegavim denarjem pa bogati "Kr. hran.", ali z nemškim ali slovenskim. Odgovor: s slovenskim. Nemške vloge ne znašajo niti ene petine vseh vlog. Toraj indirektno podpiramo Slovenci Nemce, da imajo tem več poguma nas zatirati ter se šopiriti na slovenski naši zemlji z našim denarjem. Ali ni to škandal in sramota za nas Slovence. Zdramimo se! Zavedajmo se sami sebe! Pesnik Koseski pravi: "Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti." Isto je z nami! Dokler bomo Nemce sami podpirali, toliko časa se jim ni bati hudega. Amerikanski Slovenci! Kdor od Vas ima kak krajcar naložen v "Kranjski hranilnici," naj ga takoj dvigne. Saj imamo Slovenci dosti varnejših denarnih zavodov, kjer lahko shranite denar! Ne podpirajte naših sovražnikov, oni hočejo samo Vašega denarja, a sicer nas psujejo z: "psi", "svinje." še nekaj: "Kranjska hranilnica" je zvesta podpornica "Suedmarke", otrajn družbe, koje namen je Slovence ponemčiti ter jim odvzeti najdražje svetinje, ki so Vam jih dali Vaši predniki, mila naša slovenska govorica.

Rojaki, ne odlašajte niti trenotka! Rojaki v domovini trumoma dvigujejo svoje hran. vloge, ker nočejo ničesar več imeti z ljudmi, ki so si oškropili roke s slov. krvjo. Proč od njih! Pokažimo svetu, da se zavedamo samega sebe! Ako si sami ne znate pomagati, pošljite nam pooblastilo in mi Vam bomo uredili stvar?

Dalje javno pozivljamo vse one slovenske amerikanske liste, ki oglašujejo "Kranjsko hranilnico", da s tem takoj prenehajo, sicer jih bomo javno po zasluženju ožigosali. Sodil jih bo narod kakor je to storil v domovini!

SVOJEGA OČETA JE USTRELIL.

NEW YORK, 7. okt. — V stanovanju svojih staršev je zadnji pondeljek v Newarku, N. J., ustrelil 19letni Theodor Eller svojega očeta. Bil je takoj aretiran. Na stavljena mu vprašanja odgovorja samo, da je oče grozil, da bo pomoril vse člane svoje družine in da je že vse pripravil, da izvrši svojo grožnjo. Vsi člani družine povedo, da je ustreljeni John Eller prišel v pondeljek večer pozno domov ter začel prepir s svojo ženo, ki ji je grozil, da jo ustreli. Ko je sin, ki je bil v gorenjem nadstropju, slišal te grožnje, je prijel samokres ter hitel k staršem. Prišel je v sobo, ravno ko je hotel oče ustreliti mater s puško. Ustrelil je takoj nanj, [illegible] Tako povedo vsi člani Ellerjeve družine.

ČIN BLAZNEŽA.

JOHNSON CITY, TENN., 5. okt. William Vales, tu splošno znani trgovec, se je nenadoma pojavil v stanovanju svojega svaka ter mu s sekiro, ki jo je nosil seboj, preklal glavo. Bil je na mestu mrtev. Nato je napadel svojo ženo, ki jo je tudi smrtno ranil. Njene smrti pričakujejo vsak čas. Vales je bil nato aretiran ter odpeljan v okrajno ječo, kjer se je obesil. Dogodilo se je, da se mu je omračil um.

225LETNICA PHILADELPHIJE.

PHILADELPHIA, 5. okt. — Ta teden obhaja mesto Philadelphia svojo 225letnico, od kar je bilo ustanovljeno. Slavnosti tem povodom so se danes začele ter se bodo nadaljevale cel teden. Danes ob polu devetih so zadonele trobente na trgu sredi mesta. Štirje trobentači so jahali vsak proti enemu vhodu ter s piskanjem naznanili, da se je začelo slavje. Tudi zvonovi raz zvonike so naznanjali prebivalstvu začetek važne slavnosti.

Pri vseh štirih vhodih je bilo zbranega na tisoče in tisoče občinstva, ki je nestrpno pričakovalo jezdecev. Nekako eno uro pozneje je župan prvič odtisnil nov mestni pečat. Nato je bila odkrita spominska plošča v spomin francoskega generala Rochambeau-a kot ustanovitelja mesta Philadelphie. Rochambeau je bil vrhovni poveljnik francoskih čet, ki so prišle Amerikancem na pomoč ter se je z 6000 domoljubi udeležil zadnje odločilne bitke pri Yorktownu l. 1781.

Z ZRAKOPLOVOM ČEZ OCEAN.

AUSTIN, TEXAS, 5. okt. — Dr. Friedrich J. Fiedling iz San Antonio se je izjavil, da namerava konstruirati zrakoplov, s katerim se bo upal prepeljati čez Atlantiški Ocean. Baje ima že plane zanj zgotovljene. Ta balon bo vseboval 300.000 kubičnih čevljev plina. Julija meseca t. l. se je Fiedling udeležil zrakoplovne dirke ter prevozil 786 milj v 23 urah. Balon, ki ga hoče porabiti pri prekomorski vožnji, bo nosil seboj rešilni čoln ter priprave za brezžičen brzojav. Smo pač radovedni, kdaj se bomo vozili domov v balonu.

NESREČE.

MAHANOY CITY, PA., 6. okt. — V bližini našega mesta se je prevrnil velik potniški avtomobil po bregu navzdol. Na mestu sta obležali mrtvi 34letna gospa s svojo hčerko. Tri druge osebe so bile smrtno nevarno ranjene. Nesreča se je zgodila vsled šoferjeve neprevidnosti.

NEW YORK, 6. okt. — Trgovec Weissbeckey je bil ne daleč od tu ubit, ker se je prevrnil avtomobil zaradi eksplozije. Ob času nesreče je vozil avtomobil z hitrostjo 50 milj na uro. Žena in šofer sta bila nevarno ranjena.

NEW YORK, 6. okt. — Predvčerajšnim je izbruhnil požar v neki hiši na Mulberry cesti. V ognju je umrlo mučne smrti 10 oseb, več jih je bilo ranjenih. Ogenj so zapazili vprvem nadstropju ob času, ko so bili že vsi izhodi zaprti.

SEABRIGHT, N. J., 6. okt. — Zlatar J. D. Northup iz New Yorka se nahaja tu na svoji vili. V nedeljo se je mudil ravno v gorenjem nadstropju, ko je slišal močan pok. Hitel o pritličje, kjer je dobil vso v plamenih svojo ženo. Nesel jo je v bližnjo reko ter tako pogasil ogenj. Nesrečnica je tako opečena da ne bo okrevala. Eksplodirala je neka svetilka vsled neprevidnosti ponesrečene.

ORKAN NA FILIPINIH.

MANILA, FILIPINI, 5. okt. — Tukajšnje pristanišče je obiskal včeraj grozen orkan, ki je napravil po vsem zalivu, kakor tudi v pristanišču veliko škode. Vihar je spremljal hud naliv. Nekoliko časa je vladala skoro popolna tema. Na povelje admirala Sperry-a so morale biti vse ladije vojnega brodovja, ki se sedaj tu mudi, pripravljene za odhod, ker je bila nevarnost, da jih vihar odtrga ter odnese. Ladije "Connecticut", "Kansas", "Minnesota", "Vermont", "Virginia", in "Ohio" ki so stale prav blizu obrežja, so morale daleč ven na prosto morje.

Ko je vihar divjal z največjo silo, je imel hitrost 100 milj na uro.

☞ DAROVE ☜

Za spomenik padlima žrtvama v Ljubljani dne 20. sept. t. l. sprejema uredništvo "Amerike," ki bode imena darovalcev priobčila in skupno svoto odposlala na ljubljansko županstvo.

Rojaki se naprošajo, da prispevajo radodarno.

Uredništvo.

Inozemstvo.

URADNO POROČILO MESTNEGA MAGISTRATA O DEMONSTRACIJAH IN ZADNJIH DOGODKIH V LJUBLJANI.

Dne 18. m. m. se je vršil ob 9. zvečer v "Mestnem domu" ljudski shod, na katerem se je protestovalo o dogodkih v Ptuju in katerega je obiskalo na tisoče občinstva. Da se preprečijo morebitne demonstracije, je izdal načelnik mestnega policijskega urada, policijski svetnik Lauter, obširne ukrepe. Pod neposrednim poveljstvom več uradnikov je bila v pripravljenosti vsa policijska straža, ki je zaprla s takozvanimi "zapahi" dohode do kazine. Poleg tega pa je stal tudi okoli poslopja samega kordon stražnikov. Po končanem shodu so šle množice res skupno v smeri proti kazini, a niso mogle do nje, ker so bili dohodi zaprti. Tu pa tam se je pač posrečilo posameznikom preriti se skozi zapahe in tako se je nabralo kmalu pred kazino kakih 50 ljudi, ki so bili spočetka mirni. Policijski svetnik Lauter je zaukazal množico potisniti nazaj in jo razpršiti, kar se je pa le deloma posrečilo. Pri tem pa se ni moglo preprečiti množici metati proti poslopju in v okna kamenja, pri čemur se je več šip pobilo. Ko je za policijskimi zapahi stoječa množica čula žvenketati šipe, je postala viharna in prodrla, — čeprav samo za kratek čas, — v Šelenburgovih ulicah "stražniški zapah". Ti so potem pred poslopjem že nahajajoče se demonstrante ojačili; vsulo se je proti kazini iznova kamenje in hipoma so bila vsa spodnja okna zdrobljena. Še-le ko je prišlo alarmirano orožništvo, se je mogel prostor izprazniti in ko je prišlo na pomoč tudi vojaštvo, je bilo šele moč, neštete množice razpršiti.

Dasi so bile mešane patrulje, obstoječe iz policijskih stražnikov in orožnikov, razpršeni množici vedno za petami, se vendar ni moglo preprečiti mimo nemških poslopij idoči množici pobijanje oken. Šele okoli 3. ure zjutraj je nastal mir. Dne 19. in 20. m. m. os se zvečer demonstracije zopet ponovile. V tem, ko se je 19. m. m. posrečilo demonstracijo zadušiti brez posebne sile, je prišlo dne 20. m. m. pri vojaštvu do obžalovanja vredne rabe orožja. Da se zapre prehod po Prešernovih ulicah, je bil tja poslan oddelek vojaštva c. in kr. 27. pešp., kateremu je poveljeval poročnik Mayer. Navedeni častnik zatrjuje, da mu je prišla neznana oseba javit, da množica pretepava pred Prešernovim spomenikom službujočega mestnega stražnika. Takoj je zapustil s svojim oddelkom od političnega komisarja mu odkazani prostor ter se žuril, ne da bi se bil pri Prešernovem spomeniku ustavil in se o istinitosti ovadbe prepričal, črez Frančiškanski most in zavil proti šolskemu drevoredu. Je-li bil ta oddelek, kakor trdi navedeni častnik, res kamenjan, ali, kakor mnogi očividci in ugledne ter nepristranske priče trdijo, da to ni bila resnica, skratka — poročnk Mayer je dal hipoma iz lastne inicijative, brez poziva političnega uradnika in brez poziva, da se naj ljudstvo razkropi, da celo ne, da bi bil množice preje poizkušal razgnati z bajonetnim napadom, povelje streljati. To pa zato, ker se v šolskem drevoredu nahajajoča se množica, obstoječa kakih 20 do 30 ljudi, ni dovolj naglo razkropila in vzlic temu, da je celo bežala. Uspeh je učinkoval grozno. Dve osebi sta bili takoj mrtvi, osem jih je pa bilo težko poškodovanih. Kakor se je konstatovalo po obdukciji trupel in po zdravniški preiskavi poškodovanih, so bili vsi ustreljeni od zadaj. Tudi pozneje sta oddelku 5. dragonskega polka zapovedujoči častnik in nek podčastnik, ko so praznili Sv. Petra cesto, streljala s samokresi, ne da bi bil kdo zadet. Le-ta dva pravita, da sta vsled tega rabila orožje, ker jim je baje neki nasproti stoječ moški grozil s samokresom. Isto noč so bile demonstracije končane ob 2. uri in se niso več ponovile, izvzemši manjših spopadov med stražkama in nekaterih slučajev, pri kojih so bili na terorističen način sneti, odnosno prepleskani in prelepljeni nemški napisi. Ravno tako se je izvršil pogreb obeh žrtev brez najmanjšega prigodka. Povodom teh demonstracij je bilo dosedaj po straži aretovanih 23 oseb, katere so se oddale deželnemu sodišču, 15 pa jih je bilo pozneje po službenih organih eruiranih in ovadenih. Poizvedbe se nadaljujejo. Škoda razbitih šip bode po natančnejši preiskavi vsekako manjša, kakor je bila napovedano prvotno. Slednjič naj še omenimo, da je bilo pri spopadih z demonstranti lahko poškodovanih sedem stražnikov.

VLADA IN ČASTNIKI.

DUNAJ, 7. okt. — Avstrijska vlada je dala naročilo častnikom ljubljanskih posadk, ki jasno znači njeno smer. Častnikom je prepovedano občevati z onimi Slovenci, ki so se udeležili protinemških demonstracij, ali so sploh na kak drug način pokazali sovraštvo do Nemcev. Govori se, da je že nekaj častnikov bilo poklicanih na odgovor, ker so samo poslušali v gostilni slovensko petje, tako odločno je nastopila vlada, ki pa naj nikakor ne misli, da je storila Slovencem bogsigavedi kako veliko škodo, obratno, prav veliko uslugo, ker se bodo razne osebe prav na lep način od križale "lačenpergarskih" častnikov, ki so bili prava nadlega raznim boljšim slov. rodovinam.

BULGARIJA IN TURČIJA.

ZOFIJA, BOLGARIJA, 5. okt. — Včeraj se je v starodavnem bolgarskem mestu Trnovo proglasila Bulgarija za od Turčije neodvisno. Tej proglasitvi je prisostvoval knez Ferdinand z vsemi ministri. Ob tej priliki se je Bolgarska proglasila za kraljevino in knez Ferdinand ima naslov car vseh Bolgarov, kar je več kot samo car bolgarski.

Bolgarska je bila sedaj pod vrhovnim turškim gospodstvom ter ji za to morala vsako leto plačevati nekoliko davkov. Turčija je imela nekako iste pravice do Bolgarske, kot jo ima do Bosne in Hercegovine. Knez Ferdinand je bil l. 1887. izvoljen za bolgarskega vladarja.

CARIGRAD, 6. okt. — Turška vlada je mnenja, da je Bolgariji pomagala Avstrija, da se je proglasila za neodvisno. Namen Avstrije je pri tem, škodovati. Turčiji na njeni ustavi ter spraviti vso turško politiko v nered ter potem Bosno in Hercegovino okliecati za neodvisno od Turčije ter popolno last Avstrije. Kakor so se izjavile razne vlade, se bodo protivile z vso silo, še dosti bolj kot pa pri Bolgarski. Zlasti odločno stališče proti Avstriji sta, takoj zavzeli Srbija in Rusija. Srbi niti slišati nočejo, da bi si Avstrija osvojila Bosno in Hercegovino. Zadnji torek so Srbi napadli avstrijsko poslaništvo v Belgradu in sploh so začeli sovražiti vse, kar je avstrijskega. Po vsej Srbiji vlada veliko navdušenje za vojno zoper Avstrijo.

Za sedaj še ni znano kaj bo ukrenila turška vlada. Najbrže do vojne med Turčijo in Bulgarijo ne bo prišlo, ker Turčija ni prav nič pripravljena, dočim so Bolgari izvrstno pripravljeni, da lahko takoj začno z vojno. Obenem z Bolgarijo bi morala Turčija začeti vojno tudi z Avstrijo. Druge velevlasti ne bodo storile odločilnih korakov toliko časa, dokler se turški parlament ne odloči, ali naj se začne vojska ali ne.

Z proglasitvijo Bolgarske je stopila balkanska politika v popolnoma nov stadij. Vsi politiki so svojo pozornost obrnili samo na Balkan.

LONDON, 6. okt. — Anglija je mnenja, da je nedopustno, da bi katerakoli država prelomali berolinsko pogodbo.

Sklicala se bo najbrže mednarodna konferenca onih velesil, ki so podpisale berolinsko pogodbo. Šele ta bo odločila, kaj se ima storiti.

ČEHI IN AVSTRIJSKA VLADA.

DUNAJ, 5. oktobra. — V teku tedna misli iti ministrski predsednik baron Beck v Prago, da bo posredoval pri sporazumljenju čeških in nemških poslancev. Cesar mu je baje podelil razne pravice. Poroča se, da ima Beck navodilo razpustiti deželni zbor, ako bi se nikakor ne moglo doseči sporazumljenje, ali celo stvar spraviti v red. Do razpustitve gotovo ne bo prišlo, pač pa je mogoče, da pride do preložitve. Vlada želi, da bi se vsaj do 2. decembra naredil red, ker poteče ta dan ravno 60 let, od kar je Franc Jožef zasedel prestol avstrijski. Najprvo je šel delat sprava minister Prade, a ker ta ni ničesar dosegel, gre sedaj Beck, kar znači, da so Nemci povzročili spor.

VELIKO ŠTEVILO BREZPOSELNEGA DELAVSTVA NA ANGLEŠKEM.

LONDON, 4. okt. — Število brezposelnih delavcev se veča z vsakim dnem, tako, da so interesovani krogi v velikih skrbeh glede prihodnje zime, ki obeta biti za brezposelno delavstvo usodepolna. Samo v Glasgow-u je 22.000 brezposelnih, 13.000 v Sunderland-u, 10.000 v Birmingham-u in 14,000 v Liverpool-u. V istem razmerju so tudi po drugih mestih.

Vršijo se številni shodi.

PO NEDOLŽNEM USMRČEN.

BEROLIN, 7. okt. — Leta 1906. je bil v besenskem mestu Giessen na smrt obsojen 19letni rokodelski pomočnik, ker je baje umoril nekega župnika z imenom Goll. Obtoženec je ves čas med obravnavo trdil, da je nedolžen, a priče in okoliščine so bile zoper njega. In na podlagi tega se je izrekla smrtna obsodba, ki se je pozneje tudi izvršila. Niti pomiloščenju ga niso priporočili. Bil je obešen. Na Giessenskem pokopališču so ga pokopali na poseben prostor kot morilca duhovnika in vsakdo je z zaničevanjem zrl na ta grob.

Sedaj pa je prišla vest, da je na Holandskem neki nemški delavec na smrtni postelji pred pričami povedal, da je on umoril župnika "Goll-a" ter je dodal vse podrobnosti o umoru. Morilec je namreč takoj zapustil kraj umora in bežal na Holandsko. Dejal, da ne more sicer umreti, ako si ne olajša vesti. Tako si je sedaj zadala pravica hud udarec. Sicer ne vemo za ta slučaj, a dostikrat je pri takih slučajih vzrok malomarnost in brezbrižnost sodnikov, ker mislijo, da se njih modrost nikdar ne more zmotiti.

SVARI PRED AMERIKO.

DUNAJ, 4. okt. — Avstrijska vlada je zopet izdala na svoje ljudstvo oglas, v katerem svari pred izseljevanjem v Ameriko, zlasti v državo Pennsylvania. To se je zgodilo vsled poročila, ki ga je poslal na Dunaj glavni avstrijski konzul v Washingtonu baron Hengelmueller. To poročilo zatrjuje, da je sedaj v Ameriki zelo težko dobiti delo in da je v Pennsylvaniji vsak dan veliko delavev odpuščenih.

Mestne novice.

SLOVENSKE VESTI.

— Kakor tukajšnje časopisje poroča, se bodo večerne šole za angleščino začele prihodnji ponedeljek. Kakor vsako leto, naj se tudi letos vpiše v to šolo kolikor mogoče veliko Slovencev. Najbližja šola za naše rojake je na Addison Rd. kamor so zahajali tudi prejšnja leta. Na tej šoli se bodeta otvorila dva razreda. Pravico do teh šol ima vsakdo, ki se oglasi pri učitelju dotičnega razreda. Ako se pa vpiše, je njegova dolžnost, da šolo redno obiskuje, sicer ga ima učitelj pravico izključiti.

Rojaki, zopet se vam nudi lepa prilika, da se naučite angleški brati in pisati brez posebnih stroškov. Stane vas samo malo resne volje, da redno vsak večer zahajate v šolo. Na Madison šoli se jemlje poseben ozir na Slovence; zato ne zamudite ugodne prilike, sicer vam bo žal. Da je angleščina velikega pomena za vsakega naseljenca, menim da ni treba še posebej povdarjati.

Ne izgovarjajte se: sem prestar, premlad, ne znam nemščine! Ako ste pridni in imate resno voljo se boste naučili v šestih mesecih — toliko časa namreč traja ta kurz — toliko, da boste veseli. Ako bi Slovenci v večjem številu bili vešči angleščine, bi marsikateremu naših rojakov ne bilo treba tako težko delati, marveč bi si na lahek način ravno toliko ali pa še več prislužil. Rojki, kličemo vam še enkrat, zlasti vam mlajšim, ne zamudite ugodne prilike, sicer Vam bo žal.

POZIV NA PROTESTNI SHOD.

Slovenska Narodna Čitalnica v Clevelandu pozivlja vse zavedne Slovence v tem mestu in okolici na SPLOŠEN PROTESTNI SHOD proti barbarskemu nastopu Nemcev v Ptuju napram slovenskim damam in gospodom in da izrazimo vsi brez ozira na prepričanje svoje simpatije nedolžnim slovenskim žrtvam, ki so padle, oziroma so bile ranjene od brutalnega nemškega vojaštva v Ljubljani dne 20. septembra 1908.

Shod se vrši v nedeljo dne 11. oktobra zvečer v Knausovi dvorani.

Ta shod naj bo dokaz naše zavednosti in skupnega delovanja, kadar pridejo v poštev splošne narodne zahteve.

Posebno se še vabijo uradniki vseh slovenskih društev, da se udeležijo shoda in da se izbere poseben odbor, ki naj nabira prispevke za spomenik umrlih žrtev v Ljubljani.

Kar vas je organiziranih društvenikov v Clevelandu, vas pričakujemo v polnem številu.

Pobirala se bodo darila za narodni žrtvenik, zato pozivljemo zlasti trgovce, da so prisotni kar v najobilnejše številu.

Sploh naj ta protestni shod pokaže, kdo se zaveda svoje narodnosti, komu bije v prsih srce za slovenstvo.

Nastopili bodo govorniki, ki bodo pojasnili dogodke v Ljubljani in cel položaj.

To je nekak prvi narodni shod te vrste v Clevelandu in zato po pravici pričakujemo najobilnejše udeležbe.

Odbor Slovenske Narodne Čitalnice.

— Zopet je malo bolj živahno v Clevelandu. Čas je pač! Zadnjo spomlad in poletje bi človek kmalu od dolgočasa umrl. Delo se odpira in dolarji (ali vsaj centi) zopet žvenketajo po žepih nekaterih, ki so bili več mesecev brez beliča.

Vsak si želi, da bi se povrnili stari "dobri" časi, ko se je živelo brezskrbno in je bilo dobrih stvari na preostajanje.

— Naši delegati se bodo kmalu povrnili od gl. zborovanje K. S. K. Jednote.

Pričakujemo že pred sklepom zborovanja K. S. K. J., da bi se vpoštevale vse večje slovenske naselbine pri volitvi uradnikov, ne pa, da bi eno mesto imelo monopol čez celo upravo Jednote, ki se razteza širom Združenih držav Tudi je želeti, da bi se pri vseh slovenskih Jednotah bolj poudarjali narodni nteresi, in ne samo denarni, in da bi se Jednote ne spustile na nizko stališče pedantstva. V sedanjih društvih rabimo malo več medsebojnega spoznanja in prijateljstva.

— Veliko je zanimanje med našimi ljudmi za izgrede v Ljubljani. Prva poročila smo dobili iz nezanesljivih nemških listov, zato še nismo mogli dosedaj storiti nobenega odločnega koraka v prid odločnega nastopa vseh slovenskih dežel. Sedaj imamo iz ljubljanskih dnevnikov natančna pojasnila, katera se bodo razložila na nedeljskem protestnem shodu.

Kar vas je samostojno mislečih in rodoljubnih Slovencev, idite vsi v nedeljo zvečer v Knausovo dvorano.

— V nedeljo popoldne se vrši v Euclid, Ohio, blagoslovljenje vogelnega kamna nove slovenske cerkve. Vabijo se zlasti slovenska društva, da se udeležijo slavnosti.

SVOJEGA DOBROTNIKA OROPALA.

— Ker sta tožena radi ropa sta bila včeraj aretirana črnca David C. Ross in Walter Jones, oba 1322 St. Clair Ave. Ross je srečal nekega moža z imenom C Douglass na W. 9. cesti ter ga prosil, naj mu da kaj jesti Ta ga je peljal v restavracijo in mu kupil jedi. Po obedu je Ross povabil svojega dobrotnika, da naj gre z njim na njegov dom, da ga bo ondi pogostil. Douglass je povabilo sprejel ter šel z njim na njegov dom. Tu pa sta ga Ross in Jones oropala vsega denarja, ki ga je imel pri sebi. To je bilo plačilo za njegovo dobroto.

DAN BREZ ARETACIJE.

Zadnja nedelja je pač bil dan za našo policijo, ki je imela ta dan res pravi praznik v pravem pomenu besede. Niti ene aretacije ni bilo prav do polnoči. Po polnoči pa je postalo stražniku 3. okraja preveč dolg čas, zato je naredil pogon na "brezdomovince". Dva "bumsa" sta šla spat v karo Nickel Plate železnice ter prav mirno sanjala kot doma v postelji, a neusmiljeni policaj ju je prebudil iz sladkih sanj in ju gnal do mestne meje.

HUDO OPEČENA.

— V St. John's bolnišnici leži hudo opečena 15letna hčerka zakonskih Atloff, 1519 Winchester Ave. Zadnjo sredo sta šla oba od doma in prepustila malo Loreto varstvu sosedov. Nedaleč od tu so dečki kurili ogenj. Eden od njih je potegnil goreče poleno ter hotel malo Loretko zastrašiti. Po neprevidnosti je prišlo poleno preblizu otrokovega krila, ki se je unelo. Otrok je obupno klical na pomoč ter prestrašeno begal sem in tja po dvorišču. Neka gospodična je zapazila otroka ter pogasila ogenj z plahtami. Zdravniki nimajo upanja, da bi okrevala. Starši, ne puščajte otrok samih brez pravega varstva Po toči ne pomaga zvoniti."

NEWBURG.

— S priklopitvijo Newburga h Clevelandu to leto ne bo še nič, tako pišejo nekateri časopisi. Major Johnson je proti priklopitvi, zato se novembra še ne bo moglo glasovati za to vprašanje; za to je čas prekratek tudi ako bi se ne oziralo na Johnsonov veto.

Vzrok zato bo naznanil "občinski svet prihodnji ponedeljek. Kakor se sodi, je glavni vzrok da se Johnson brani, ker sestoji Newburg še največ iz polja ter manjkajo vse ceste komaj 30 milj in poleg niso niti razsvetljene niti tlakovane. Ker je veliko polja, bi se ne moglo naložiti veliko davkov; zato bi imel Cleveland z Newburgom samo škodo. Treba bi bilo razdeliti zemljo, narediti ceste, jih tlakovati ter razsvetliti; to pa stane veliko denarja. Treba bi bilo tudi vrediti vodovod.

Na podlagi teh dejstev je večina občinskih svetovalcev majorjevega mnenja. Za sedaj hočejo stvar odložiti za nedoločen čas.

OČE ZOPER SINA

— S solzami v očeh je prosil Peter Dayle, 1358 Adison Rd, sodnika, da naj naloži njegovemu sinu in "bordarju" Burt Bleckerju kar najstrožjo kazen, ker nočeta delati, marveč samo popivata. Sodnik je Bleckerja oprostil, Oliverja Dayle-a pa poslal v prisilno delavnico za več mesecev.

NOV PETROLEJSKI VRELEC, V MEHIKI.

TAMPICO, MEXICO, 3. okt. — Mehikanska zvezina vlada je odposlala 400 vojakov k petrolejskemu vrelcu, kojega so nedavno našli 75 milj jugozapadno od tukaj blizo reke Rio Geronimo. Vojaki bodo delali nasipe in ograje, da tako petrolej, ki prihaja z izredno silo na prosto, obrže in spravijo v rezervoarje, koje so že zgradili v to svrho. Dosedaj je to delo opravljalo 500 vojakov, toda ves njihov trud je bil zaman, vsled česar so morali število vojakov podvojiti. Iz vrelca se dobi vsaki dan po 125 tisoč sodov petroleja. To je isti vrelec, ki je dva meseca gorel in kterega so še le pred par dnevi pogasili.

MLAD SAMOMORILEC.

PHILADELPHIA, PA., 3. okt. Petnajstletni Horace J. Ray se je ustrelil v prisutnosti svoje ljubice 15 let stare učenke Florece Marshall, ker so mu starši prepovedali ljubiti deklico in tako zanemarjati učenje.

— Sezacionelna odkritja o električnih usmrtitvah priobčuje newyorški zdravnik dr. Gobbons, ki izjavlja, da v večini takih slučajev ne nastopi takoj smrt, ampak da zločinci umro še le pod nožem, ko jih secirajo ali pa v živem apnu. Električni tok da jih samo omami. Gibbons navaja slučaj, katerega je vlada dolgo čas prikrivala. Nekega črnca, katerega so "električno usmrtili," so morali pozneje usmrtiti s kloroformom in strihninom. Zdravnik hoče svoje trditve še temeljitejše dokazati in izvršiti še poizkuse oživljenja.

— 900.000 uradnikov ima Francoska Kajpada zato, ker cerkveni rop in laicacija šole zahteva vse polno novih uradniških mest. Ta "napredek" se seveda pozna najbolj pri državnem proračunu in — davkih. Francosko ljudstvo torej bridko čuti na lastni koži to svobodmiselno gospodarstvo.

— Za stavo obešen. V Petrogradu je bilo v kavarni "Orel" zbranih nekoliko mladih ljudi. Razgovarjali so se o zadnjih smrtnih obsodbah. Neki mladenič je izjavil, da smrt na vislicah ne more provzročati posebnih bolečin. Ker so mu tovariši ugovarjali, je stavil za 12 steklenic šampanjca, da ga lahko za eno minuto obesijo, a ne bo umrl. Med burnim prigovarjanjem je bila stava sprejeta. Šli so v bližnji gozd, kjer so postavili vislice. Mladeniču pa je pri pogledu na vislice začel stiskati strah srce, a ko so mu vrgli zanko okoli vratu, je prebledel ter izjavil, da odstopi od stave. Toda tovariši, ki so že bili vsi nekoliko pijani, niso hoteli odstopiti, in kmalu je mladenič že šalo visel na vislicah. Ko pa je potekla minuta ter so vrv odrezali, so s strahom opazili, da imajo mrliča v rokah. Prestrašeni so pobegnili, a truplo nesrečnega mladeniča je našel v gozdu neki kmet.

— Otrok v zaboju. V Lvov je prispel iz Bremena zaboj na naslov, ki ga v celem mestu niso mogli najti, zato so zaboj na carinskem uradu odprli. V njem so našli truplo malega dečka, zraven pa v slabi poljščini pisan listič, v katerem prosi otrokova mati, ki baje ni več živa, naj se truplo pokoplje na katoliškem pokopališču, ker v Bremenu takega pokopališča ni. In res zdravniki niso našli na truplu nikake sledi o nasilni smrti, tako da je verjetno, da je imela mati res le željo, ki jo je izrazila v pismu.

CLEVELANDSKA
"AMERIKA"
Tednik za slov. delavce v Ameriki.

Izdaja: Slov. tiskovna družba Amerika.

Izhaja vsak petek.

Naročnina:
Za Ameriko \$1.50
Za Evropo \$2.50

Posamezne številke po 3 cente.

Vse pošiljatve, pisma, dopisi in denarne nakaznice (Money Orders), naj se pošiljajo na:
America Pub. Co.
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Dopisi brez podpisa in obsegajoči osebno polemiko, se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

"Clevelandska Amerika"
The Leading Slovenian Weekly
Issued Fridays.
Published by
The America Pub. Co.,
6119 St. Clair Ave., N. E.
Cleveland, Ohio.

Subscription \$1.50 a year.

"Entered as second-class matter, August 14, 1908, at the post office of Cleveland, Ohio, under the Act of march 3, 1879."

Read by 15,000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request.

No. 19. Friday Oct. 9. 1908. Vol. I.

NEKAJ BESED O PIJAČAH.

Vinska leta so bila dobra in naši predniki so pošteno pili. Seve, da so jih tako dobra vina spravila v dobro voljo, da so držali navdušene govore, sklepali prijateljstva in pobratimstva, ki so jih — v čast jim bodi rečeno — znali ceniti tudi v treznem stanju.

Tudi dandanes se ne prideluje manje vina, ampak, ko se trta toliko neguje, je vino mnogo revneje. Kar je boljšega vina, tega ne dobe mase, ampak daje se slabo vino, ki jim običnо skisa. In ko bi samo to bilo, ali često se daje ljudem ponarejeno vino, kar je naravnost zločin.

Da vino zelo vpliva na razpoloženje človeka, vidimo v tem, da se n. pr. Francoz, ki pije sladko, šumeče vino, zelo lahko navdušuje, a ravno tako hitro ohlaja. Drugače je z Dalmatincem. Isti izpije težka vina in maček, ki si ga je nalezel pri tem, traja navadno dolgo in Dalmatinec zna nositi osveto leta in leta v svojih prsih. Brisko vino pa je močno in razburljivo in kako isto učinkuje na človeka, to bi nam znali najbolje povedati v justični palači.

Mohamed, ki je dobro poznal živahno naravo svojih arabskih rojakov in je uvidel, kakšne posledice bi imel pri njih alkohol, je prepovedal svojim vernikom uživanje istega. Sicer je nekoliko prestroga ta naredba, ker ipak nimajo vsi Mohamedanci preveč živahnega temperamenta in bi trebalo jim še privoščiti poštene kapljice. Tako bi veljalo za Muslime (Turke), ki so flegmatični in imajo sicer življenske sile, ali nekako nepristopni so kulturi; vino bi jih gotovo (se ve, zmerno zaužito), vzbudilo iz te duševne letargije (onemoglosti).

Sicer si znajo pomoči tako, da mesto vina pijejo — žganje; no, s tem prihajajo le z dežja pod kap.

Judje pijejo sicer vino, toda zelo zmerno in ravno v tej zmernosti je njih rešitev; v tem je iskati dejstev, ki so jim omogočila obstanek klubu vsem nadlogam, ki so prišle na ta izvoljeni Abrahamov rod. Kitajska vlada je tudi svojedobno prepovedala svojim podložnim vino, zato so postali Kitajci pivci čaja.

Vino, zmerno vžito, je po mojem mnenju blagodat za človeka. Toda vidimo, da tudi pri neizmernem uživanju vina ostaja človek ipak človek, zapravljiv sicer, toda veseljak in velikodušen. Vse drugače je z onimi, ki se vdajajo žganju. Žganjar naravnost poživanja; v njem se vdušuje vsaka plemenita kal tako, da postaja iz poštenega moža slepar, iz device vlačuga, in posledice so: Deca takih roditeljev so običnо telesni in duševni ubožici.

Pivo je pijača, ki gasi žejo, od njega se človek ne navdušuje. Neizmerno pitje piva ima za posledico debelost, lenobo in gnjilobo jeter.

Vinopivci se lahko navdušujejo za veliko idejo, ki jo tudi izvajajo; oni takorekoč zidajo, dočim žganjar podira. Pivopivca ni lahko pridobiti za kakšno stvar, a enkrat pridobljen, ostaja pri tem dosleden. Pivci čaja, kave in vode, se izjemoma pridobivajo za kakšno idejo, so torej konservativci.

Vinopivci dajajo največ veleumov, manje pivopivci, še manje čajopivci; žganjar nobenega. Iz tega sledi torej, da so v najboljšem položaju ipak vinopivci. Če so le preveč neizmerni, utegne se tudi pri njih zgoditi, da so jim otroci telesno pokvarjeni, dočim so pri žganjarju običnо bolj duševno pokvarjeni. Srečneji so vsekakor prvi, ker ti si že, bilo kakor-koli, služijo kruh, ali duševen revež, je samo v nesrečo sebi in drugim.

K temu — kakor sem rekel že preje — je res tudi vinopivec razsipen, toda redko ali nikoli surov, dočim je žganjar prava zverina.

Poleg Francoza je Slovenec blizu največi vinopivcev. Slovenec ne pije samo za potrebo, ampak iz navade. In vse prigovarjanje, učenje — ustmeno in pismeno — naj bi se privadili treznosti in posnemali v tem Jude in Italijane, je vse zastonj. Ko bi pač Slovenci videli uboštvo v Galiciji kjer sesa narodu kri nenasiten čifut) in v Italiji mej koloni, prepričan sem, da bi vskliknili: Hvala ti nebeški oče za srečo, ki si mi jo podelil in ki je nisem doslej poznal; toda odslej hranil bom in varčil in skrbel za vzgojo dece, v kateri je bodočnost, naša nada in rešitev naroda.

VREDNOST LEPOTE.

Platon, stari grški modrijan, je smatral za največja in najplemenitejša darova, ki ju more podeliti narava, ki ju more podeliti narava, v prvi vrsti visok razum in v drugi vrsti lepoto. Stavil je ta dva nebeška darova nad bogastvo, rojstvo in veljavo Marsikdo bi morda ne pritrdil povsem staremu filozofu in bi rekel: "Ne, rajši nam daj zdravje!" A pomislimo, da mora srečni lastnik resnične lepote vsekakor biti blagoslovljen tudi z zdravjem; kajti prva ne more obstajati brez drugega, dasi je drugo večkrat, ko prve ni....

Lepote celo oni ne smejo zaničevati, ki nečimernosti sveta teptajo v prah. Stvarnik je Bog lepote, kakor oznanjajo njegova dela. To pokaže pogled na naravo; to kažejo rajski ptiči s svojim čudovitim perjem, pav s svojim krasnim repom, zibajoči se metulj s svojimi prelestnimi krili, cvetlic pisani svet, ki se samega sebe izkuša prekašati v lepoti oblik in harmoniji barv, in slednjič, več ko sa ta dela polna ljubkosti, človek, popoln kakor bi moral biti, popoln kakor ga je prvikrat ustvaril Bog.

Zapustimo to zvišeno stališče in oglejmo si vrednost lepote od čisto praktične strani. V tem pogledu izkazuje mnogo velikih in znamenitih dobrot. Poleg značaja je obraz najvažnejši faktor pri stvarjenju naših življenskih razmer. Prijateljstva se sklepajo često vsled lepote obraza, davno predno smo spoznali značaj; in koliko teh znanj dozori pozneje v ljubezen.

Stara narodna pesem pripoveduje, kako je mlada pastorica na vprašanje gospoda: "Kaj imaš za doto, lepo dete?" odgovorila: "Gospod, moj obraz!" Ta odgovor nikakor ni bil aboten. Brez dvoma je mislila samo na možitev; a ne glede na korist lepote v tem oziru, je prijetna zunanjost čestokrat velike vrednosti v boju življenja. Kolikokrat se dogaja v raznih poklicih in opravilih, da se pri oddajanju kake službe daje prednost prosilcem s simpatično zunanjostjo pred onimi, ki so morda bolj zmožni, a manje prikupni. Koliko jih je, moških in žensk, ki izkušajo v svojem življenju, da ima njih obraz veliko veliko opraviti z njihovim uspehom...

"Lepota," stoji zapisano, "je zlato žezlo, ki ima silen vpliv na blagor ali gorje človeka. Ona je odločala usode, vodila narode in vladala države."

—o—

Zabavni del.

Nepotrebno.

Mesar: "Zakaj pa duhate klobase?"
Žena: "Zato, ker smrdi!"
Mesar: "Če vam pa smrdi, je pa še celo nepotrebno in odveč, da jo duhate!"

Podobnost.

Mlada mati: "Zdravnik trdi, da je otroček meni podoben".
Gospa (na posetu pri njej): "To vidim tudi jaz, toda prej nisem hotla reči, ker sem se bala, da vas razžalim!"

Primeren odgovor.

Tujec (ki že več dni čaka nestrpno lepega vremena): "V našem mestecu pač vedno dežuje?"
Gostilničar: "Ne, po zimi tudi večkrat sneži."

Pridna gospodinja.

Mož: „Kako si neredna, na jopiču ti manjkata dva gumba."
Žena: "Kaj se boš spodtikal nad menoj saj na tvoji suknji manjkajo celo štirje."

Nepotrebno.

Janez: "Zdaj se bom pa upisal v 'Društvo treznosti'."
Jože: "To je pač nepotrebno, saj se boš že prihodnji teden oženil."

Predrznost.

Kmet: "Hoj, fantič, kaj pa delaš na moji jablani?"
Fant: "Eno jabolko je padlo dol, pa sem splezal na drevo, da bi ga obesil nazaj!"

Raztresenost.

Učitelj: Ti malopridnež ti, takoj pojdi sem. Saj še vreden nisi, da bi sedel med poštenimi součenci. Ti boš sedel pri meni, dokler se ne poboljšaš.

Kaj se vse piše o Ameriki.

Pred nekaj meseci so prinesli nekateri evropski časopisi tolo vest:

Cerkev s šestnajstimi nadstropji zidajo v Klevelandu v Ameriki. Milijonar Rokefeler je podaril veliko svoto za to poslopje. Cerkev bo imela v gorenjih nadstropjih telovadnico, bralno sobo, dvorane, kjer se bodo vršila verska predavanja, bolnico in restavracijo.

Kaj pravimo k temu Clevelandčanje?!

Dober odgovor.

O glasovitem matematiku Steinerju, ki je svoj čas deloval v Berolinu, se pripoveduje nasledenje: Začetkoma je šlo Steinerju v Berolinu slabo, in moral se je prebiti s privatnim poučevanjem, če je hotel živeti. Njegova slava je pa rastla in leta 1834. je že bil profesor na berolinski univerzi in član akademije. Bil je rojen Švicar, sin kmečke rodbine ter je v mladosti pasel krave. Ko je bil nekoč povabljen na dvor, sedel mu je nasproti visok dostojanstvenik, napihnjena prevzetnost, kateremu je bila Steinerjeva navzočnost skrajno neljuba in zoperna. Da bi ga jezil, ga je vprašal čez mizo: "Povejte mi, gospod profesor, ali je res, da ste kot deček pasli krave na paši?" "Da, ekscelenca," je odvrnil učenjak čisto mirnega obraza, "in od tistega časa imam neprecenljiv dar, da vsako govedo spoznam že od daleč." Dostojanstveniku se je pobesil nos in nič več mu ni prišlo na misel ščipati profesorja.

Posebne vrste ura.

V neki gostilni niso imeli ure. Ko je nekoč neki gost vprašal gostilničarko, zakaj nimajo ure, mu je ta odvrnila: "Pri nas ne rabimo nobene ure, ker že itak vem, koliko je. Ob 7. zvečer pride gospod profesor, kadar zahteva drugi vrček piva, je 8. Nato igra z doktorjem, krojačem, čevljarjem in ključavničarjem na karte; ob pol 9. se prvikrat skrega. Ob 9. pride že druga družba in igra; skrega se ob polu 10. Ob 10. se vname splošen prepir, tako da se začne ob polu 11. pretep vsenavskriž in da pride ob 11. policija, ki pomeče goste na cesto. To je moja ura, na katere točnost se lahko vsak večer zanesem." Upati je, da ima idilična gostilna tudi čez dan prizore in dogodke, po katerih domači vedo, koliko je ura.

MLADOSTNI GREHI GOSPODA HIJERONIMA GRDAVŠKA.

Strašne skrbi so mučile, prvič v triletnem zakonu, gospo Jerico, boljše polovico gosp. Hijeronima Grdavška.

Gospod Grdavšek je opravljal v mestecu C. nehvaležno službo davkarja. Kljubu temu je bil pa do sedaj pravi vzor dobrohotnega ljubeznivega in zadovoljnega soproga. Za družbo ni maral; njegov raj je bil njegov dom, kjer je živela in gospodarila njegova ženica. To ljubezen in naklonjenost mu je vračala ženica Jerica s tem, da mu je vsak teden vsaj enkrat spekla okusno potičico ali mu pa ocvrla tolstega piščanca. Skopi niso bili namreč nikdar pri Grdavških, temveč gospa Jerica je vedno uvaževala veliko vrednost dobre in obilne hrane. Gospod davkar pa ni imel tudi nič proti temu. Sedaj pa je morala gospa Grdavškova skusiti strašno zlo. Ne sicer radi tega, ker Hijeronim ni hotel več jesti; kaj še — še vedno rad je obiral kurja bedrca, še vedno je rad pokušal sladke potice. Samo nečesa je pozabil; pohvale in slavospevja na piške in potičice niso spregovorila več usta gospoda Grdavška. Pa še nekaj: nekdaj klepetuljasti gospod davkar so postali nekako osorni in slabe volje. In če je gospa Jerica sočutno vprašala gospoda soproga, česa mu manjka, se je surovo zdrl: „Kaj te briga! To so moje stvari! Brigaj se raje zase!" Vse to pa je seve gospo davkarjevo silno bolelo v dnu čutečega srca.

V tej srčni stiski se obrne do svoje najboljše prijateljice že izza mladih nog, do gospe Cilke Požerunove, častivredne soproge gospoda stavbenika Požeruna. Ta gospa je imela plemenito srce ter je rada s sveti in dejanji pomagal vsem, ki so zaupno poiskali njene pomoči. Ona bi utegnila tudi priti na sled, kaj teži in muči srce gospoda Grdavška. Prvo vprašanje, ki ga je stavila gospa Cilka svoji prijateljici je bilo, ali se ni morda pred kratkim blagajna pregledala. To je bilo sicer res, toda gosp. predstojnik se je, po izjavi gospe Grdavškove, pohvalno izrekel o njenem soprogu. Drugo važno vprašanje je bilo, ali gospod davkar ni imel morda pred zakonom znanja s kakim dekletom in ali mu morda stara ljubezen ne da miru. Gospa Jerica je sicer pripoznala, da se je njen soprog, ko je bil še sam, zanimal za hčer nekega peka; toda nehvaležna deva mu ni vračala ljubezni. Vzela je raje železničnega uradnika. „Ali pa je moj Hijeronim še kako ljubil razven pekove Francke in mene, pa ne vem. Težko, da bi," tako je dejala Jerica. Tretje vprašanje v tem pogovoru pa je bilo, ali ni dobil gospod soprog v zadnjem času več pisem, kot po navadi. Tu pa se je vsa prestrašena gospa Jerica spomnila, da je zadnji čas prinesel pismonoša dve pismi, katerih pa njen mož ni njej pokazal, kakor bi bila pač njegova dolžnost. Prijateljici sklenеta torej, da bodete takoj popoldne, ko odide mož v urad preiskale njegovo skrinjo za papir. Mogoče bi utegnile tam kaj najti, kar bi razjasnilo, kaj teži in tare srce gospoda soproga. Po dolgem iskanju najdeta prijateljici tri sumljive stvri: dva prazna kuverta, ki sta razven naslova gosp. davkarja imela še poštni pečat „Ljubljana" in ime neke firme "Janez Jazbec". Potem pa tudi pobotnico za inserat lista "Zadovoljen Kranjec." „Kaj neki je imel moj Hijorinom v „Zadovoljnem Kranjcu" inserirati — in to, kakor kaže datum, pred tremi leti?" Ta list piše, kolikor jaz vem, grdo proti sveti cerkvi in naši veri. „Čakaj, Rónček, te bom že vprašala, ko prideš domov," tako je dejala častivredna gospa Jerica. „Le dobro uredi stvar," ji odgovori gospa Cilka. Nato pa obljubi, med tem ko se pripravlja za odhod, svoji velenesrečni prijateljici, da jo bo drugi dan gotovo zopet posetila. „Jutri pa bove že zvedele skrivnosti tvojega grdega moža, ki s svojimi skrivnosti muči tebe, ubožica. Dobra žena mora vedeti za vse, kar dela mož."

Ko pride g. Grdavšek proti večeru ves zamišljen in slovoljen iz urada domov, ga vpraša ženica ‚katero politično strujo zastopa „Zadovoljen Kranjec." Mož ji pove, da je ta list glasilo kmetske stranke. „Ali priobčuje ta list tudi zadeve, ki se tičejo davkov?" praša Jerica dalje. Začuden, zakaj se žena naenkrat bavi s politiko in z davki, ji reče, da ne. „Kaj pa si ti pred tremi leti inseriral v „Zadovoljnem Kranjcu?" To vprašanje je bilo za gospoda Grdavška blisk iz jasnega neba. Ne da bi kaj odgovoril, zbeži v svojo sobo. Tisti večer pa se je gospa Jerica jokala, kakor nikdar prej v svojem triletnem zakonskem življenju. „Sam Bog in sveti Jožef vesta, kaj je Rončku, da je tak. Jaz ubo-ž-i-i-ca...." tako je ihtela uboga gospa Jerica celo noč.

Komaj je naslednje jutro odšel g. Hijeronim v urad, pride gospa Cilka k svoji prijateljici z drugo novico. „Tvoj mož je pred kratkim dobil velik zaboj", tako ji začne pripovedovati, „in sicer ravno tedaj, ko ste bile ti in gospa notarjeva pri meni na kavi. V tem zaboju mora tičati skrivnost tvojega moža." V podstrešju najdeta prijateljici res velik zaboj. Poslan je bil iz Ljubljane, toda bil je prazen. Kje je vsebina? Prijateljici preiščete podstrešje, klet, jedino sobo, kuhinjo — vse zaman; vsebine zaboja ni nikjer Utrujeni dolgega iskanja sedeta v spalnici na divan. Medtem ko premišljuje gospa Jerica „minljivost sladkih zvez," gleda gospa Cilka z bistrimi pogledi po sobi. Slučajno pogleda na bližnjo omaro. Med spodnjo desko in vraticami omare je molel košček papirja. S pomočjo klobučne igle se ji je po dolgem trudu posrečilo potegniti papir iz omare. Žal, da je igla papir na več krajih znatno poškodovala. Strgan papir poravna; začneta prijateljici brati: — — — Vaših cenjenih — — — otrok nisem mogel — — — kljubu temu, da sva se i Vi i jaz potrudila — — — jako lepi so — — — zato Vam jih pošljem v tem zaboju nazaj — — ." — Gospa Grdavškova je skoraj omedlela. Torej otroke ima njen mož in ona, njegova ženica, dosedaj ni o tem nič vedela. Takega hudobneža ima torej za moža! In tisti nesrečni Janez Jazbec mu jih kar v zabojih nazaj pošilja! O uboga reva! Varana od lastnega moža! Gospa Cilka je med tem tiho odšla iz sobe. Vrnila se je s ključavničarskim pomočnikom. „Sedaj hočemo odpreti to omaro. Zvedeti moramo vendarle, kaj je na stvari," tako je rekla Požerunka. Ali gospa Jerica se je medtem popolnoma spremenila: iz obupane je postala levinja. Pomočniku zapove nemudoma se odstraniti. „S Hijeronimom bova že sama opravila. Pojdi domov, Cilka O jaz ubož-i-i-ica — — — ", reče ihte prijateljici, ki v tem kritičnem položaju tudi ni imela pametnejšega storti, kakor prepustiti gospo Jerico njeni usodi.

Novica, da je gospod dvkr srečen oče več otrok, se je bliskoma razširila po mestu. Ko je danes po dveh letih gospod Grdavšek slučajno zopet prišel k „Belemu volku" na kozarec piva, je opazil čude se, da se je zbralo izvanredno veliko gostov. Pogovarjali so se o čudnih rečeh, češ da se je Grdavškova rodovina pomnožila za več članov. Vsi pa, in celo oni, katere je smatral za svoje najboljše prijatelje, so ga gledali postrani. Drugi so se zopet drezali s komolci ter se pridušeno smejali. Kmalu je zapustil gostilno, nevede, ali je sam zgubil pamet, ali je postalo naenkrat vse mesto neumno.

Doma ga je sprejela Jerica popolnoma pripravljena za odhod, kljub temu, da je bilo že precej pozno. Prime ga za roko in kazaje na omaro mu reče: „Hijeronim, odpri omaro!" „Pa povej, Jerica, čemu imaš klobuk na glavi?", mu odgovori gospa Jerica, „v tej omari je tvoja nezvestoba tvoje hudodelstvo, tvoj vsebovpijoči zločin." „Ali Jerica, par mladostnih grehov vendar ne boš imenovala hudodelstvo, vnebovpijoči zločin?"

„Par grehov? Kaj praviš, par grehov," vpije nesrečnica, „ali so otroci notri! O jaz uboži-i-ca— — "

Gospod Hijeronim ji prikima.

Strah in groza! Gospod Grdavšek je zblaznel; ni dvoma več!

„Nesrečnik! Odpri omaro. Bog daj, da ne bi bil vsaj ti morilec lastnih otrok!"

„Ah Jerica nič se ne boj. Vsaj jih boš lahko kar v kup povezala pa v ogenj vrgla."

„Nebeški oče! Jaz, jaz naj bi tvoje otroke v ogenj vrgla. Povej, govori ali si blazen. O jaz ubož-i-i-ica."

Hijeronim je med tem odpri omaro. Tu je ležalo nebroj knjig. Tudi nekaj rokopisov je bilo med njimi. Jedna knjiga je padla gospej Jerici ravno pred noge. Pobere knjigo in prebere naslov. Glasil se je:

Spomladanski otroki.
Lirične poezije, milemu slovenskemu ljudstvu poklonil
Spitignjev Turoborski
(Hijeronim Grdavšek.)
Založil in izdal Janez Jazbec
v Ljubljani.

„To so, Jerica, moji mladostni grehi, to so moji otroci. O koliko sem moral ravno zdaj prestati radi njih!" Gospod Grdavšek je bil namreč nekoč skrit slavček v logu slovenske literature. Ker pa ni hotelo nehvaležno slovensko ljudstvo pripozanti njegove muze, mu je gospod Janez Jazbec poslal pesmi nazaj. Do solz ganjena je objela gospa Jerica svojega moža pesnika.

Nekaj dobrega pa je imela ta žalostna dogodba za g. Grdavška, prvič so se ljudje, posebno pa prebivalci mestecaC., kar trgali za „Spomladanske otroke" in drugič je dal g. Grdavšek za vselej slovo svojemu Pegazu.

Drugo pomlad pa je dobila rodovina Grdavškova prave spomladne otroke: dvojčka.

—o—

* **Oče in sin se prvič vidita v ječi.** Kakršen oče, takšen sin. Ta rek se je skazal resničnim minoli teden v Spokane, Wash., ko sta se v zaporu sestala zaradi kradenja konj neki Benjamin Connors in 18letni Orwell Conors. Mlajšemu je sicer neznano, da je s svojim očetom zaprt. Oba sta aretirana zavoljo enakih pregreškov, kradenja in prodavanja ukradenih konj. Stari je bil obsojen v Chelan in mlajši v Douglas County. Stari je povedal jetničarju, da je mladenič, ki je ž njim zaprt, njegov sin. Povedal je, da se je pred 19 leti oženil v Iowi in šest mesecev za tem je zapustil svojo ženo. Izvedel je pozneje, da je zapuščena žena porodila, vendar pa ni nikoli videl otroka, dokler se ni ž njim v ječi sestal kjer, je mlajši jetnik povedal starejmu kolegu svojo zgodovino in po čemur ga je spoznal za svojega sina. Ni mu pa tega povedal. Oba so odvedli v zapore v Halla Walla Stari je naprosil uradnike naj e povedo sinu, da je on njegov oče, kar so mu obljubili. Sinova celica je sedaj ravno nad očetovo.

* **Davek na natakarice.** Občinski svet v Gentu v Belgiji je sklenil, da morajo vsi gostilničarji, restavraterji in hotelirji, ki imajo ženske postrežbo, plačati od vsake natakarice 250 frankov na leto. Seveda bo pri tem zopet trpelo občinstvo. Zakaj natakarice sedaj vsaki večer pripovedujejo gostom, kako težko bodo plačevale ta davek in seveda pri tem opozarjajo na krožnik, kamor se polagajo darovi za pokritje novega davka.

Na prodaj lepa prodajalna s cigarami, tobakom, slaščicami, 3 zastopstva perilnic, prodajalna in stanovanje. Rent \$13.00 na mesec. 2815 St Clair Ave. Pripravno za Slovenca. 19

PRIPOROČILO ROJAKOM.
ROJAKOM NAZNANJAMO, DA SMO POPOLNO NA NOVO UREDILI NAŠO
TISKARNO.
Založili smo jo z novimi črkami in preskrbeli v svojo službo delavce, ki razumejo svoj posel.
Tiskamo vsakovrstne tiskovine za zasebnike, trgovce in društva. Predno daste delo drugim tiskarnam, pišite nam za cene.
Naročite pri nas:
pisemski papir, kuverte in vizitke, tikete za srečkanje, plakate za veselice, plakate za prodajalne,
vabila, vstopnice, tikete za pijačo, društvene tiskovine, društvena pravila itd.
Ako naročite pri nas, si prihranite dosti denarja.
Trudili se bodemo, da bo to nekaka skupna tiskarna slovenskih društev, za katera bodemo nastavili posebne cene.
DELO LIČNO IN IZVRŠENO OB PRAVEM ČASU.
Tiskarna "AMERIKE"
6119 St. Clair Ave. N. E. - - Cleveland, Ohio.

Telefon Cuy. C. [illegible]
" Bell Bridge [illegible]

Royal Blend moka
napravi najboljši kruh
Theobald Flour Co.
2034 W. 53rd St.

Cista volna, a ne draga.

Navadno ste kupili volnene obleke po visoki ceni. Za CLOTHCRAFT OBLEKE, čisto volnene pa daste samo po \$10.00 do \$25.00 So garantirane, da so čisto volnene.
Edini prodajalec tukaj:
KLEIN BROS.
TRGOVIC Z OBLEKAMI IN ČEVLJI.
6017-6019-6021 St. Clair Ave.
(STOCKE'S HALL)

FINN & LABADIE
579-581 BROADWAY
Izdelovalci in prodajalci na debelo — GORČICE "(mustard)" OLJA, "PICKLES, KISLEGA ZELJA, "KATSUP," "JELLIES", itd.
Ako izrežete pet teh oglasov (od različnih tednov) in jih podpišete ter daste enemu izmed sledečih trgovcev, dobite za novo leto lep koledar.
JOHN MIHELČIČ, 6213 St. Clair Ave. N. E.
LOUIS LACH, 1033 E. 62nd St.
ANT. PRIJATELJ, 4015 St. Clair Ave. N. E.
J. MOČILNIKAR, 3812 St. Clair Ave. N. E.
FR. SOBER, 5512 Carry Ave.
FELIKS SURTZ, 1336 E. 55th Str.
JOHN SPEH, 5301 Glass Ave.
KUHAR in KOTNIK, 3908 St. Clair Ave. N. E.
M. KEKIČ, St. Clair Ave., N. E.
K. Karlinger, 3942 St. Clair Ave
18
Podpis ....

PRESELITEV!
Frank Sakser Co.
in
"Glas Naroda"
se nahaja od sedaj naprej
v lastni hiši
82 Cortlandt St. NEW YORK
To je tik Pennsylvania železnice, postaja Cortlandt St. Station ali dober blok od Baltimore & Ohio železnice.

Iz domovine.

Kranjsko.

ŽRTEV NEMŠKIH DIVJAKOV.

Pri zadnjih krvavih izgredih v Ljubljani, ko so avstrijski vojaki streljali na domačine v noči od 20. na 21. sept., je barbarski nastop vojaštva zahteval sledeče žrtve:

Ustreljena sta bila pred škofijo: Rudolf Lunder, 22letni strojnik "Narodne tiskarne" v trenotku, ko je s svojo nevesto odhajal; zadet je bil od zadaj v pljuča in bil na mestu mrtev; Ivan Adamič, 15letni četrtošolec kateremu je krogla predrla pluča in na drugi strani ven. Katehet je dal ranjencu v poslednje olje.

Ranjenci. Težko so bili ranjeni: A. Adamič, bratranec ubitega Iv. Adamiča. Preboden je bil od zadaj z bajonetom; Josip Simončič, 17letni kleparski pomočnik jma na levi nogi meso popolnoma raztgano; Albina Traven, komptoaristka, je bila mirno idoč po cesti zabodena z bajonetom v meča; Božidar Borštnik, 18letni sedmošolec, kj ima obe nogi pod kolenom prestreljeni in je na levi nogi kost popolnoma prestreljena; Mihael Golavšček, 20letni mesarski pomočnik. Kroglja mu je od zadaj prebila glavno žilo; Albin Tomšič, 17letni kovaški pomočnik ima prestreljen prsni koš i ranjena desna pljuča; Pavel Štrukelj, 31letni delavec, ima globoko rano na desnem stegnu, prizadejano od zadaj; Martin Štrukelj, 41leni delavec, je od zadaj zadet skozi ledje v trebuh.

Ti ranjenci so v bolnici in so vsi v smrtni nevarnosti.

Poleg teh je pa še nebroj oseb, ki so lahko poškodovane in so ostale v domači oskrbi.

Nesreča. Nedavno je na Radeckega cesti št. 1 v Ljubljanj pri sekanju drv 14letni dijak Makso Martinčič po nesreči odsekal 10letnemu Ladislavu Breceljniku na desni roki sredinec in mazinec. Dečka so oddali v deželno bolnišnico.

42 divjih koz so postrelili pri zadnjih lovih knezov Windischgraetzov v Kamniških planinah.

Zapustil je ljublj. mestni občini gimnazijski profesor dr. Dittl 35 tisoč kron.

V Črnomlju je dne 16. sept. umrl občeznani meščan in gostilničar Peter Spreicer v 88. letu svoje dobe. Rojen je bil v Blaževcih na Hrvaškem. Od nekdaj se je zbirala črnomeljska inteligenca v njegovem vinskem hramu. Bil je na široko znan kot poštenjak in dovtipnež, vedno naroden in občespoštovan.

Slovanska turistovska zveza. Dne 8. sept. se je vršila v Ljubljani konferenca slovanskih turistovskih društev radi ustanovitve širše slovanske turistovske zveze. Udeležili so se zastopniki Slovencev, Čehov, Rusov in Poljakov. Konferenca je sklenila, da se ustanovi zveza slovanskih turistovskih društev. Predlagalo se je, da se sestavi v Pragi centralni slovanski turistovski biro, kteri združi vsa slovanska turistovska društva. Predsednik pripravljalnega odbora v Pragi, dr. Vratislav Černy, je dobil nalog, da tako zbere ves materijal za pripravljalne korake v svrho, da se čim preje ta centralni biro osnuje. Predlagalo se je, da naj pokrijejo stroške za to pisarno in za poslujočega tajnika glavna turistovska društva in glavna slovanska mesta. Sklenilo se je končno, da se najkasneje v letu 1909. skliče v Pragi shod zastopnikov pri zvezi sodelujočih društev.

—o—

Štajersko.

NEMŠKA TOLOVAJSTVA V PTUJU.

Celjska "Domovina" z dne 16. sept. t. l. piše: Razburjenost, katero so vzbudila nečuvena nasilstva razbesnega nemškutarstva po vsem Slovenskem se ni polegla ampak če dalje bolj raste To je tudj naravno, saj se kulturna zločinstva kakor v Ptuju le redkokedaj in le redkokje dogajajo. "Glazer Tagblatt" ima torej prav, trdeč, da je bil to "dan zgodovinskega pomena." Dne 13. m. m. t. l. v Ptuju so tudi slepci lahko videli in spoznali vso protikulturnost se prepričali o nevarnosti teh besnežev za vsestranski razvoj našega naroda in države same. Toda poglejmo še enkrat vse dogodke.

Naša šolska družba je sklicala na 13. sept. t. l. svojo glavno skupščino v Ptuj. To je tamošnje nemškutarje tako razkačilo, da so se zaklelj shod preprečitj ali vsaj pokvariti. V seji občinskega sveta ptujskega je utemljeval v primernem skozi okno govorjenem govoru mestni odbornik dr. Plachki resolucijo, s katero se protestira proti zborovanju glavne skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Ptuju, češ, da se s tem ruši nemški značaj mesta! O tem so poročali vsi nemški listi na štajerskem in drugod ter so tudi začeli ščuvati proti slovenskemu shodu. V društvih in privatno se je širila agitacija in netila strast. V soboto dne 12. sept. so prinesli vsi liberalni in "deutsch-völkisch" listi na Spodnjem štajerskem in v Gradcu poziv: "V Ptuj"! V tem v sprostaškem in v skrajno ordinarnem tonu pisanem pozivu imenujejo ti nemškj patriotje slovensko zborovanje v Ptuju provokacijo dalekosežnega pomena! (Nadajmo se, da so bili gospodje proti svoji volji dobri proroki, pa na svojo in svojih somišljenikov škodo.) Kaj bi rekli "Vandi" k [illegible] akciji v Ljubljani? Prišlo je do prelivanja krvi! Ali naj mi [illegible] iz svojih tleh vse mirno [illegible] [illegible] pa točka jih pro-

grama je bil: sprejem nemških gostov pri vseh dopoldanskih vlakih na postaji v Ptuju. "Nemci iz Spod. Štaj. prihitite v Ptuj, da tem ničvrednim provokacijam enkrat za vselej odločno ost. Ptuj ostane nemški!" — Nadalje se je pisalo vsem "deutschvölkisch" društvom in korporacijam v Gradcu, na Srednjem in Spodnjem štajerskem ter se jih je kakor "Gr. Ta." poroča presrčno in nujno prosilo, naj pridejo v nedeljo v Ptuj. In prišli so vsi, kolikor so jih mogli zbobnati po vsem štajerskem; društva so plačevala tudi vožnjo in pivo onim, ki so to stavili za pogoj svoje deležbe na tej križarki ekspediciji v obrambo ptujskega nemštva.

Nabralo se jih je torej mnogo od vseh strani in vsake vrste od "akademikov" doli do takih praktičnih nemških radikalnih rodoljubov, kateri množe nemško imetje in posestno stanje z vsebino listnic, katere izmaknejo iz slovenskih žepov, kakor se je to zgodilo v slučaju g. Brenčiča. Začeli so svoje kulturno delo že v soboto zvečer s tem, da so z večernim vlakom prišlim Slovencem, kakor poroča "G. Tag.", odvzeli narodne znake. Pri tem je prišlo seveda do hudih spopadov. Nato so ti kultiviranci s pomočjo policije potisnilj Slovence v "postranske ulice" ter je tako "spremili do Narodnega doma, kjer so jim pobili okna, seveda zopet "zaradi izzivajočih klicev". "Interesantno je, da so morali samo Slovence (Windische piše fini Tagblatt) zapirati. Le z napetjem vseh moči je bilo mogoče zadrževati množico, da se ni vrgla na hujskače (na slovenske hujskače seveda!) ter da je nj raztrgala in linčala." Te kulturne čine je po Tagblattovem poročilu izvršila nemška straža že v soboto zvečer.

Pozivi v vseh nemških listih so, kakor nadaljuje "Tagblatt" "čudovito uplivali." Od vseh strani so prihajali nemški križarji, posebno pa iz Celja; a Ptujčanom tudi to še ni bilo dovolj, brzojavili so zopet na vse strani, da je njihov položaj zelo nevaren in na to so prišli Mariborčanj v gostih trumah in tudi iz Celja je prišlo še 35 mož, iz Ormoža, Ljutomera in "akademiki" iz Gradca so prihiteli ojačat nemško pozicijo. Tako poroča bojni dopisnik „Tagblattov." Boj je bil junaški. Nemci so tulili in brizgalj na sirene, suvali in mahali s palicami. "Stražniki so se vrgli med prepirajoče, pa "niso mogli zaprečiti, da ne bi bili posamičniki do krvi pretepeni." "Z barvilom napolnjena jajca so padala na množico in so tudi med njimi (to je med temi uzornimi stražniki) našla svoje žrtve." Popoldne so Nemci prežali na kolodvoru na slovenske potnike ter so je tako sprejeli, "da so se nekateri takoj zopet odpeljali domov, le malo jih je poskusilo predreti skozi nemški kordon v mesto, te so pa Nemci prisilili, da so morali sneti slovenske znake s prsi." "Kdor ni zadovoljno ubogal, temu se je pomagalo." O nemških junaštvih na kolodvoru zvečer piše "Tagblatt," da je dobil poslanec Ploj "zaradi njegovih opazk nekoliko krepkih udarcev po hrbtu." Kaj so Nemci počeli v polnočnem vlaku, na progi proti Celju in na posamičnih postajah, o tem "Tagblatt" še ne poroča. Morda spopolni jutrj svoje poročilo. Pa tudi tega bo dovolj, da vsakdo spreviđi, da zakon pri nas ne vlada več ampak surova moč!

Še nekaj. Nek policist, na katerega se je nek napadeni Slovenec obrnil, naj ga varuje pred napadalci, mu je odgovoril: "Hauen's zuruck: wird Ihnen a nix gschehn." V tem krilatem izreku je izražena vsa modrost sedanjega vladnega sistema, ki nima drugega namena kot podpirati nemškutarstvo na Slovenskem. In uspeh tega stoletja trajajočega "kulturnega" dela je: "Hauenns zuruck!" ali anarhija. In taki ljudje so po mennju naših graških in dunajskih mogotcev "državo vzdržujoči" in "državotvorni elementi!" Hauens zuruck!" Dobro, če mislite, da mora tako biti, vas bodemo vbogali; vprašamo vas pa gospodje, kateri vodite usodo dežele in prebivalstva: Ste li pomislili, kam vodi to vaše geslo? Hočete res, da naj zavlada anarhija v državi, da naj se tem besnim razgrajačem na ljubo, katerim se udinjate, katerim na ljubo nas tlačite in zapostavljate, vstavi kulturni in gospodarski razvoj našega naroda in naše dežele? Silite nas iskati obrambe v samem sebi in v svoji moči. Razumemo vašo lekcijo in spolnili bomo, kar nas učite, ne čudite se pa, ako bode končnj uspeh drugačen nego si vi mislite. Vsega je enkrat konec in tudi naša pokornost in pohlevnost in večna, o tem ste lahko prepričani. Zadnja nedelja v Ptuju bo res "zgodovinsko znamenit dan," ali se bode pa nemštvo moglo in smelo s to znamenitostjo hvaliti in ponašat je drugo vprašanje. To nas tudi ne briga. Poskrbeli bomo, da bo drugače.

Iz Mozirja. — Rudolf Pevec, trgovec in posestnik v Mozirju je poslal vsem spodnještajerskim večjim nemčurskim trgovcem obvestilo, da ne sprejme nobene nemške korespondence ter si prepove nadalje ga nadlegovati z nemčurskim blagom. Obenem pa je z vsakim obračunal enkrat za vselej.

Zastrupiti se je hotela v frančiškanski cerkvi v Gradcu približno 37 let stara ženska. Našli so jo v postranski kapelj nezavestno na tleh in so jo odpeljali v bolnišnico.

Čeden zakonski par. — V poslopju graškega deželnega sodišča se je odigral v sredo zelo mučen prizor. Neki Polheim je zasledoval po hodnikih svojo ženo, s katero je imel neko tožbo, z revolverjem; ta mu je komaj ušla v predsedničkovo sobo. Sreča je pridrvel mož za njo in ji še tam grozil, dokler mu ni ječar odvzel orožja. Šele so spravili s policijo domu. Polheim bo pa precej časa sedel za svoje junaštvo. Pred nekaj meseci pa je napadla ona svojega moža v kavarni in bila zaradi tega delj časa zaprta. Torej medsebojna ljubeznjivost!

Otroka je umorila v Gradcu dekla Jožefa Trtinek in sicer koj po porodu. Zamašila mu je z robcem usta, z rokami ga pa davila, dokler ni izdihnil. Tudi roko mu je zlomila. Nečloveško mater so najprej oddali v porodnišnico, potem pa pojde v zapor.

Primorsko.

30.000modrasov je bilo izročenih v zadnjih 14 dneh okrajnem upredstojništvu v Glamoču v Bosni, ki je moralo izplačati za nje nad 4000 K nagrad.

Zaprli so zaradi tatvine v Trstu 28letnega sotrega slikarja Jožefa Kranjca iz Črešnjevca.

Težko železo je padlo na 48letnega delavca Ivana Sešlja na postaji drž. železnice v Trstu.

Zastrupiti se je hotel v Trstu 29letni kotlar Josip Sušič, a so ga rešili pri življenju.

Zmešalo se je v Gorici 20letni deklici, benečanski Slovenki, ktera je bila zaljubljena v onega vojaka, ki je pred kratkim umrl, ki je skočil iz vlaka iz Vipavske železnice, kakor smo svoj čas poročali. Neki človek je bil reveža oplašil, ker ni imel voznega listka, kar je gnalo fanta k skoku skozj okno. Njegovo ljubico je to tako pretreslo, da se jej je sedaj zmešalo ter so jo morali oddati v bolnišnico.

Hrvaško.

Strašna smrt. — Florijan Gjurčič posestnik iz Dalja pri Osjeku, se je neki dan peljal na njivo, da nakosi detelje. Ž njim je bil še en možki, da mu pomaga, in pa štiriletni Gjurčičev vnuk. Mali je, ko sta moža kosila, zaspal. Stari oče mu postelje na vozu detelje ter ga položi nanjo. Moža sta nakosila detelje ter pozabila na otroka. Naložita detelje na voz, na otroka, in se pripravita na odhod. Gjurčič zasadj koso v deteljo, pa joj, iz detelje se zasliši strašen krik dečka. Zasadil mu je koso v želodec! Dečka so prepeljali v bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Hrvaški listi pišejo, da sta bila kosca pijana.

Velikanska želva. — V dalmatinskem zalivu Makarska se je ujela v mrežo trgovca Zandrija 100 kg težka orjaška želva Prepeljali so jo v Reko, kjer je javno razstavljena na ogled.

Umorjen notar. — V Zlataru pri Zagrebu je doslej neznan tat umoril notarja dr. Frana Tonkoviča v njegovem stanovanju. S sekiro mu je preklal glavo.

—o—

— Aristotel je v svoji estetiki nekoč pripomnil, da k lepoti spada tudi preglednost. Zato bi konj, dolg 10.000 stadijev ne bil lep. Ako stojimo na tem stališču, potem tisti kuščar, ki so ga našli v Severni Ameriki v državi Wuoming, gotovo ni lep. Dolg je namreč 96 metrov. Najdeno okostje je popolnoma ohranjeno, tako da je izključen vsak dvom o pravi dolžini. Kak velikan jebil ta kuščar, se previdi iz tega, da tehta en sam kos okamenjene hrbtenice 450 kg.

Ozdravljenje zabasanosti.

„Moja žena," piše g. Jos. Langner, 8240 Buffalo Ave., So. Chicago, Ill.," je trpela na zabasanosti in glavobolu. Rabila je Severove kroglijice za jetra in je bila ozdravljena. Ona priporoča te kroglijice vsakomur, ki trpi na enaki bolezni." Prodajajo se v vseh lekarnah. Cena 25 centov. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Nalezljivost.

Mokra oblačila, ako so v sobi obešena, ako so namočena v Antisepsol, bodo čistila zrak ter odstranila in preprečila nalezljivos. Severov Antisepsol je najvrednejši pripravek. Za izpiranje ust in grla ga ne prekosi nobena reč. Dobro je tudi za bolno grlo in dela sapo dišečo. Prodaje se v vseh lekarnah. Cena 25 centov. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

ODBOR S. N. ČITALNICE.

Odbor S. N. čitalnice ima jutri (v soboto) zvečer izvanredno sejo, katere naj se po možnosti vsi odborniki udeležijo.

Predsednik.

Phone Cuy. Central 7709 L.

I. MAUTNER.

trgovec s pohištvom preprogami, pečmi i. t. d.

3211 PAYNE AVENUE.

Govori slovensko. 10-1-9

FOREST CITY LAUNDRY.

1371 East 9th Street.

Forest City Laundry je ena najboljših perilnic v Clevelandu in ima uposlene Slovence in zato ima najboljšo postrežbo ter skrbi, da ugodi svojim prijateljem.

Priporoča se Slovencem, ker s tem podpiraje tudi svoje ljudi in svoje trgovce, ki imajo postojanke.

Članom slov. političnega kluba se naznanja, da se vrši prihodnjj ponedeljek t. j. 12. okt. ob osmih zvečer klubova seja. Ker so na dnevnem redu zelo važne stvari, zlasti prihodnje volitve, se pozivlja vse člane da se te seje gotovo vdeležite. Seja bo v Knausovi dvorani.

ODBOR.

VABILO

na slovesno blagoslovljenje vogelnega kamna nove slovenske cerkve v

EUCLID, OHIO. (Nottingham)

Povabljeni so vsi rojaki iz Nottingham, Collinwooda in Clevelanda.

Slavnost se začne ob 3. uri popoldne. Obetajo se poleg tega dobri časi. Skrbelo se bode tudi za okrepčila. —

To je lepa prilika za družinski izlet, zato se vabijo vsi Slovenci, da pridejo in se zabavajo.

Hočete potovati v stari kraj?

Pri nas dobite vsa potrebna navodila in potne listke po izvirni ceni.

"AMERIKA"
6119 St. Clair Ave.

Denar v stari kraj

pošiljamo po dnevnem kurzu.

"AMERIKA"
6119 St. Clair Ave

NAŠI ZASTOPNIKI.

ZA MINNESOTO:
Jos. J. Peshell,
Box 165, Ely, Minn.

ZA PENNSYLVANIJO:
J. N. Gosar,
5312 Butler St. Pittsburg, Pa.

ZA CHICAGO IN ILLINOIS:
Martin Lavrič,
825 W. 22d. St. Chicago, Ill.

KOLEKTOR ZA CLEVELAND IN OKOLICO
IVAN LAH

VILJEM SITTER

je naš glavni zastopnik za PENNSYLVANIJO, ter bode obiskal razne ondotne naselbine. Rojakom ga topio priporočamo.

"AMERIKA" se dobi po 3ct. iztis pri Ant. Logar, 3837 St. Clair St. N. E. John Grdina, 671 Collamer St. COLLINWOOD, O.

IMENIK

slovenskih trgovcev, in gostilničarjev.

Butala Frank, trgovina s čevlji za moške, ženske in otroke, 6220 St. Clair Ave.

GORNIK JOS., modni krojač in trgovec z moško opravo, oblekami itd. 6105 St. Clair Ave., N. E.

Gornik John, krojač in trgovec s moško opravo. 5824 St. Clair Ave.

Grdina in Knaus, železnina in pohištvo, pogrebni zavod. 6127 St. Clair Ave.

Grdina Jakob, gostilničar na 6131 St. Clair Ave. (Knausova dvorana). Izborna pijača in smodke.

Korče in Benedik, notarska pisarna, zastopstvo pri sodnijah. 6204 St. Clair Ave. — Tel. Cent. 4279 L. — Bell East 1271 J.

Logar Anton, trgovec z moško opravo in blago za ženske obleke (dry goods), 3837 St. Clair Ave. (Šušem berk.)

Marešič Mihael, trgovina moške oprave, oblek, klobukov itd. 3916 St. Clair Ave.

Dr. Seliškar Jakob, zdravnik. Ure: 10. — 12. A. M.; 7. — 8. P. M. — Telef. Cent. 7580 K; (Res). Crest 660 K. — Urad 6127 St. Clair Ave.

Žele Joe, trgovina železnine in pohištva. 6108 St. Clair Ave.

Varna banka.

Cleveland Trust Co. je ena najmočnejših bank v deželi — in plača —

4 odstotke obresti

na hranilne vloge.

The Cleveland Trust Company

St. Clair urad:
Vogal St. Clair — E. 40. St.
A. L. Assmus, Mgr.

Urad v Collinwoodu:
Collinwood, O.
F. H. Houghton, Mgr.

Mali oglasi.

Ako imate na prodaj hišo, svet, pohištvo ali kaj drugega, dajte oglas v naš list, ki bo skrbel, da se dobijo kupci. Cene nizke.

Ako rabite tolmača v pravnih in sodnijskih zadevah, se obrnite na L. J. Lausche, 6121 St. Clair Ave.

Na prodaj mlekarija in hiša skupaj. Ako se ne proda skupaj, se bo prodalo posamezno radi odpotovanja na farme. John aZkrajšek, 999 E. 64th St. Cleveland, O. 19

Išče se mlad fant za grocerijo. Mora biti priden. Oglasi naj se pri našem upravništvu. 18-19

V najem se odda ena ali pa dve sobi odspredaj v prvem nadstropju, s pohištvom ali brez pohištva, s hrano ali brez hrane. Naslov pri uredništvu "Amerika." 18-19

Išče se 14 ali 15 let stari fant za meso razvažati. Mora govoriti angleško ali nemško in slovensko. Zglasi naj se pri Geo. Travnikarju, na St. Clair in 61. St

ZAHVALA.

V prijetno dolžnost si štejemo, da se kar najlepše zahvalimo prijaznim pevskim društvom "Planinskj raj," "Prosvjeta" in "Sokol," ki so se udeležila veselice ob priliki naše petletnice ter v prvj vrsti pripomogla, da se je veselica tako srečno in veselo vršila. — Posebna zahvala pa še "Planinskemu raju," za njegov dar — slov. trobojnica — in za trud, da je prišel prav iz So. Loraina na našo slavnost. Z bratskim pozdravom.

ODBOR.

Jako bolna žena.

Mrs. Balbina Lozorka v Allenport, Pa., je trpela dolgo časa. Rekla je: „Bila sem tako bolna na želodcu, da nisem mogla jesti ničesar in sem poleg tega imela hude bolečine pri srcu, ki so grozile takoj končati življenje. Priporočili so ji Trinerjevo zdravilno grenko vino, in res se je pokazalo kot najboljše zdravilo škoda, da toliko ljudi ne pozna njegove vrednosti." Res, škoda je, ker bi ljudje ne iskali nobenega drugega zdravila pri boleznih prebavalnih organov. Napravi, da želodec deluje ter pojači živce in očisti kri. Ako rabite sveta pri kakj bolezni, piši Jos. Trinerju, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Pozor Rojaki!

Gotovo pomoč v bolezni zadobite, ako se obrnete na Dr. R. Mielke-ja, vrhovnega zdravnika najstarejšega in najzanesljivejšega zdravniškega zavoda za Slovence v Ameriki:

THE COLLINS N. Y. MED. INSTITUTA

On ima nad 40 letno prakso v zdravljenju vseh bolezni ter EDINI ZAMORE JAMIČITI za popolno ozdravljenje vsake notranje ali zunanje bolezni, pa naj bode ista akutna ali zastarela (kronična), kakor:

bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, jetrah, bolezni mehurju, vse bolezni v trebušni votlini,— poten v nosu, glavi in grlu, nervoznost, živčne bolezni, bolezni srca, katar, prehlad, težko dihanje, bronhialni, prsni in pljučni kašelj, bljuvanje krvi, nepravilno prebavo, neuralgio, reumatizem, giht, trganje in bolečine po udih, zlato žilo, grižo, otekline, vodenico, padavico ali božjast, nemočnost v spolnem občevanju, polucijo, posledice onanije, šumenje v ošesih in tok iz ušes gluhost, izpadanje las, mazulje, srbečino, lišaje, braste in rane, vse bolezni na notranjih ženskih ustrojih, glavobol, neredno mesečno čiščenje, belitok, padanje maternice, neplodovitost i. t. d.

On edini na posebni moderni način hitro in zanesljivo ozdravi jetiko in sifilis, kakor tudi vsako tajno spolno bolezn moža in žene.

Zdravljenje spolnih boleznij ostane tajno.—

ZATORAJ ROJAKI! Ako ste bolni ali slabi ter Vam je treba zdravniške pomoči, ne odlašajte z zdravljenjem in ne obračajte se na zdravnike in zdravniške zavode, katerih delovanja ne poznate, ker tako brez koristi trošite težko prisluženi denar, temveč natanko opišite Vašo bolezen v svojem materinem jeziku in pri tem naznanite koliko časa traja, kako je nastopila in vse podrobnosti ter pismo naslovite na spodaj označeni naslov, potem smete mirne duše biti prepričani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja. — Ako pa Vam bolezen ni znana, pišite po obširno knjigo **ZDRAVJE**, katero dobite **ZASTONJ**, ako pismu priložite nekoliko poštnih znamk za poštnino.

Vsa pisma naslavlajte točno na sledeči naslov:

THE

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

140 WEST 34th ST., NEW YORK N. Y.

Znak nevarnosti.

Prav malo ljudi kar na enkrat nevarno zboli. Navadno čutijo najpreje slabo razpoloženje predno jih napade bolezen, a ostane nezapaženo ali celo zanemarjeno. Tako razpoloženje je znak nevarnosti od strani narave. Lahko je bolečina, utrudljivost, zabasanost, a skoro vedno je to

zguba slasti do jedi,

ki obrne našo pozornost na to, da nekaj ni prav. Pameten mož nikdar ne zanemarja tega znaka, ker dobro ve, da je morda to oznanjevalec nevarne bolezni, četudi morda zgine stran brez zdravljenja. Svetujemo Vam, da ste na varni strani, ako rabite takoj

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To zdravilo deluje hitro. Vzbudi žleze želodca in mišice ter napravi, da delajo. Ako se stene želodca kako ranjene, jih v kratkem ozdravi.

Storilo bo Vam toliko dobrega kot nobeno drugo zdravilo na svetu.

ONO

da zdravo slast do jedi, izpopolni vašo prebavo, zagotovi nemoteno spanje, ojači živce in mišice, očisti kri, da zdravo barvo, poostri energijo in navdušenje, da popolno zdravje.

Ohranilo bode celo vašo družino močno in zdravo, ker se sme dati otroku ravnotako kot stari osebi. Pomaga vsakemu želodcu, zdravemuin bolnemu, ker regulira njegovo delovanje. To je edino dobro zdravilo za želodec.

Vprašanje. Ali ste že kdaj zapazili, da vas nekateri trgovci varajo s ponarejenim "grenkim vinom" na mesto TRINERJEVEGA, ki je

edino pravo pristno grenko vino?

Pazite in zavrnite vsa ponarejenja. Ako rabite zdravniškega nasveta, pišite nam in naš zdravnik ga vam bo dal brezplačno.

Rabi Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino pri vseh boleznih želodca in prebavnih organov.

JOSEPH TRINER,

Izdelovalec zdravilskih posebnosti.

616-622 So. Ashland Ave. - - - Chicago, Ill.

PO LEKARNAH. PO DOBRIH GOSTILNAH.

STROJARJEV JAKA.

V bregu nad skrivnostno Krko onstran zelenega loga, lahko rečeno divjega kraja, je bila postavljena ob skalo vegasta bajta. Visoka sloka vrata pol zidane, pol lesene koče, dvoje malih okenc, bolje lin, z eno samo šipo je bilo domovje znanemu ribiču Jaki.

Jaka je bil mal, tršat človek širokih pleč. Nosil je visoke rjavobote škornje, prave mehikajnarce. Klobuček je redkokdaj pokril, mu je bil prav tako majhen, kakor on sam. Izpod obrvi je bleslelo dvoje mačjih oči, lica udrta, brada nemarno zaraščena, lesen nos in dolgi kakor somu zavihani brki, je bilo vse, kar je na zunaj karakteriziralo tega človeka.

Škrit in tih je bil. In po pravici so se ga bali babjeverni ljudje, posebno otroci, nadejajoči mu ime "povodnji mož."

Zimo je celo preždel v svoji lopi, plel je mreže, rezljal razno orodje iz lesa, ali deval iz kože vjete vidre. Drugega posla ni poznal in ga niti imel, ker so mu bile življenske potrebe jako tesne, nizkotne in neznatne kakor on sam.

Žene ni imel, kamoli otroke. Sorodniki so ga le redko obiskavali, največ po obilnem ribjem lovu.

Spomladi je lovil žabe, rake in jih razpečaval. Mali vrt za hišo je dobro obdelal, obsadil ga z različnim zelenjem, obrezal drevje, privezal trtje in sedel v lopi, po dokončanem trudu čakaje vročega poletnega solnca.

V poletnih dneh je lovil gade in modrase s golo roko ali v precep. Obnašal se je ponosno pri tem opravilu kakor kralj narave. Gorje svojati, ako mu je nagajala ob tej priliki; s tisočerimi kletvami jih je razpodil, nagajive paglavce, s koli, cepci, krepelci, kamenji, debelimi in manjšimi. Zares, smešna karikatura je bil ribič Jaka.

Včasih je redil kozo v staji za hišo, pasel jo je onstran reke v divjem gozdu, kamor jo je prepeljal s čolnom.

Čudna je bila še ta navada začaranemu starcu, da je sadil vsako leto sredi vrta na najlepšem mestu gredico najzaljših cvetic. Zjutraj in zvečer je sedel po celo uro tam in opazoval cvete, kremžil in gubal obraz in se pačil. Kanila mu je solza, obrisal jo je z golo roko ali ob rokav progaste kamižole. Potočivši par solz je vstal in odšel.

Ko se mu je zljubilo, je zaprl kočo, primaknil zapah, vzel vodo z nasado in odšel. Pod goro v bistrem potoku je lovil postrvi in druge ribe in se s težkim tovorom obložen vrnil domov po več dnevih.

Vsakdanje je bilo njegovo življenje enolično, vedar mikavo, tiho globoko.

Nedelja je bila i vroče poletno popoldne.

Takrat je sedel Jaka v solnčni vročini pri cvetlični gredici. Otožen je bil in zlovoljen. Čelo mu je bilo nagubano, lice vdrto in bledo, brki razmršeni, le oči so se blesketale tako vražje izpod obrvi. Sedel je zamišljen in gosti oblaki črnih spominov so mu težili misli. Mislil je v mladost.

Gor na stezi za hišo je prišla urnih korakov žena, boji strašilu podobna kakor človeku.

„Hej Jaka ha ha!" se je zarežala v dolino in se vražje smejala široplečatemu ribiču na solncu.

Bila je bližnja njegova sorodnica Nana.

Jaka se je ozrl v breg, obrnil srepo svoj pogled v njo in zlovoljno zategnil obraz. Tih je ostal.

Nana je stopila doli do njega.

„Kaj se tako pačiš?" je bil njen pozdrav.

„Če ti ni prav, lahko precej odideš."

„Taka je žlahta! Niti se zinem, kaj bi rada pa me že odganja. Kaj bi se vedno čmerikal?!"

Nič ji ni odgovoril.

„Pa bi se vendar, vraga, spravil v senco, tu se boš še spekel."

„Saj sem že dejal!"

„Šentaj! Precej bom šla, samo še nekaj. Ali imaš kaj okroglega? Karte bi šla igrat, posodi!" In poškelela je vanj s polzdravim očesom.

Jaka se je dvignil, odšel v svojo bajto in Nana je stopala za njim.

Odprl je starinsko omaro, potegnil iz kota platneno vrečico in ji pomaknil v roko srebrn tolar.

„Hudič! da je premalo."

Posegel je v drugič v vrečo in ji stisnil še en srebrnik. Obrnil se je vstran, solza mu je kanila in on si jo je otri.

„Kaj ti je, da se jočeš?" je vprašala ravodušno.

„Prezgodaj sem vstal od grede, ti si me zmotila, ti zmešala!! Sedaj bi bil šele čas. Gorje! danes umrem."

„Šment te pocitraj, kaj si pijan ali se šališ!" Smejala se je Nana zadovoljno, ker je prejela denar. Silila je vanj, vendar je postala kmalu resna, ko je ugledala krvave solze na ribičevem obličju.

Jaka je ihtel kakor otrok, se vrgel v naročje Nani, svoji najbližji sorodnici, in tarnal in jadikoval.

„Strela božja! takega te še nisem videla kakor si danes. Povej vendar, kaj ti je!" In zrla je vanj skozi z mrežo prerasteno oko.

„Nana, čuj! slušaj!"

Nana je sedla na staro škrinjo, Jaka je stal poleg.

„Nana, poslušaj me! Vsak dan sem sedel ob oni gredici. Mislil sem na mlade dni, na one dni, ko sva se z Minko ljubila pri oni kapelici v mraku, v svetem času, poljubiljala se in bila srečna. Spak sem bil in vsi so me zaničevali, le zala beloroka Minka me je l jbuila. In jaz sem ji vračal ljubezen, dasi slabi nezmožen človek, ljubil sem jo vdano. Vsak dan sva se shajala na onem tihem kraju. Nekoč pa sem prišel ob navadni uri in ni je bilo! Čakal sem jo, ni je bilo. Dolgo sem bdel pri oni kapeli, kjer je stala bleda svetnica s kelihom v roki. Zazrl sem se v njen obraz, zrl jo nepremično, ustne so se pričele samoposebi gibati, molil sem in čakal Minke. A ni je bilo. S težkim srcem in črnimi mislimi sem se vrnil pozno v noč. Legel sem oblečen v postelj — vse mi je živo pred očmi in do jutra nisem zatisnil očesa. Nakrat sem zaspal in sanjal morilne sanje. Minko sem videl v tesni krčmi v kotu pred razpelom v družbi mestnih postopačev. Jokal sem se in pretakal solze, a ona se je smejala, smejala se meni, svojemu zaročencu. Krvave solze sem potočil, zaklel se brezbožno in planil v sanjah kvišku. Prebudil sem se, solnce je stalo že visoko na nebu.

Drugo noč sem zopet čakal in ni je bilo. Odšel sem domov manj žalosten. Tretjo noč sem stal zopet ob kapeli. Čakal sem jo. Ni prišla. Dolgo sem čakal, nestrpno čakal in tesno mi je bilo pri srcu. Spodaj je šumel jez, drvili so se vali, dvigali se, drveli so dalje, požiraje drug drugega. Šumela je voda v curku vabljivo in prijazno, skoro bi stopil človek dol, da se vtopi, da ga pogoltnejo vali in odneso s seboj, pokrije hude mučne boli, ki jih seka mlademu in neizkušenemu srcu nesrečna ljubezen. Premagal sem se in odšel domov. Grozna je bila noč in plašljive sanje so ustajale v mojem srcu. Morilo me je zelo, obup, gorje. In takrat bi bil kmalu umrl gorja in boli. Za večer drugi dan sem hitel skozi ulico domov Tu me obsuje svojat, mestni pobalini, in me prično pikati in se rogati: „Kje je Minka?" „Pustila te je, spak brkati, in šla z drugim." „Poročila se je včeraj v svatih sem bil!" „Jaz tudi, pozdravit te pusti!" Črno se mi je delalo pred očmi, odšel, pobegnil sem domov. Sram me je bilo samega sebe. V mraku sem sedel v čoln ob vodi in zrl dolgo, dolgo nepremično v tiho, leno strugo. Nakrat zapazim črno piko sredi vode. Odpnem čoln in jadram tja. In glej čudo! Mrtvo truplo Minke priplava po vodi, obup in žalost mi trga srce, sklonim se nad vodo, objamem drago, jo položim v čoln in odveslam k bregu. Rešil sem uganko in spoznal, da so hujskači pregovorili in zaslepili njo, da je končala življenje. Sredi vrta izkopljem v noči jamo in pokopljem njo vanjo. Zlata Minka spi na mojem vrtu petdeset let in ravno danes so dopolnila svoj tek. Danes sem sedel ob njenem grobu, a si mi ti zamotala sladko in grenko uro. Zunaj se zbirajo valovi, vihar bo, nevihta in jaz se danes, prav danes utopim... Danes umre vdrugič moje mrtvo življenje... Planil je kvišku, zanetil ogenj kakor pobesnel, vžgal svojo bajto.

Ven je tekel, kjer se je usula med tem ploha, skočil v čoln ob bregu in divje pognal v valovje.

Nana je stala kakor okamenela nekaj trenotkov, nad njo ogenj, goreča hiša, pod njo v razburkanem valovju pobesnel ribič Jaka.

Nana je pograbila vrečo z denarjem, plaha je postala pred kočo. Švignil je blisk in vzel Nani vid, treščilo je sredi v Krko... razbil se je čoln, pogreznil se povodni mož v valovje.. in Nana je hitela domov.

Pol ure pozneje je sedela Jakova sorodnica v propali družbi sredi krčme, pela je in se smejala že pijana na glas:

„Na pij, hudič! Danes je vse zastopi, pijte Mečimo karte! Danes imam denar, pijmo!?

Ob steklo v oknu so padale deževne kaplje, da so šipe šklepetale. Zunaj je še vedno lilo.

SKRIVNOSTNA POROKA.

(Resnična dogodba.)

Na danskem otoku Seeladija leži na samotni obali ribiška vas Drottning.

Župnik te vasi je sedel nekega večera leta 186* v svoji pisarni; njegova družina je bila že šla počivat, kajti bilo je proti polnoči. Naenkrat sta stopila dva po tuje napravljena moška v njegovo sobo in ga pozvala, naj gre z njima v cerkev, da bo poročil tam neki par. Župnik se je seveda branil, a imenitnejši obeh tujcev mu je kratkomalo nastavil samokres na prsi in dejal: „Ali ubogajte ali Vas pa ustrelim!"

Preplašeni župnik je oblekel zdaj talar in šel s tujcema v cerkev, ki je bila že odprta in v kateri je bilo zbranih več tujih častnikov, ki so se glasno razgovarjali v tujem jeziku. Cerkev je bila razsvetljena, poleg altarja pa je stala odkrita krsta in ena kamenitih plošč na tleh je bila privzdignjena in naslonjena na zid, tako da je bil vhod v podzemski prostor odprt.

Župnik, star gospod, je bil od strahu ves brezumen, njegove oči so blodile po cerkvi in iskale zaročencev.

Slednjič je zagledal v neki pruki bledo, jako lepo damo v sinjemodri svilnati obleki, lase in prsi bogato odičene z biserji in zlatimi verižicami. Na njeni strani je sedela stara gospa.

Elegantni tujec, ki je bil prišel po župnika in mu grozil s samokresom, je stopil zdaj k dami in jo skoro s silo popeljal k altarju; ker pa se je vsa tresla in jokala, jo je stara podpirala na tej kratki poti in se postavila njeno na stran pred altar.

Ženin je pozval zdaj župnika, naj izvrši poročni obred. Župnik je vprašal za imeni zaročencev. "Ivan in Katarina," je odgovoril ženin kratko in osorno, „drugega ni treba nič!"

Med poročevanjem je nevesta parkrat omedlela, a stara jo je vsakikrat zopet predramila s močno-dišečimi esencami. Slednjič sta bila prstana izmenjena, blagoslov izrečen, in zdaj so predložili duhovniku papir in pisala in ga pozvali, naj napravi poročni list, v katerega naj zapiše samo ime Ivan in Katarina.

Župnik je storil, kakor mu je bilo ukazano, čakar so mu stisnili v roko mošnjo, napolnjeno z zlati, ga skoro siloma odpeljali iz cerkve in zaklenili za njim vrata.

Župnika je to, kar je odživel, tako prevzelo in pretreslo, da ni mogel iti takoj domov; naslonil se je na zid in tu je slišal, kar se je godilo zontraj v cerkvi.

Spočetka je bilo tiho, nato je nastal strašanski hrup, vsi glasovi so divje vpili vseoprek, nato je grmeč glas ukazal mir, počil je strel in nato je vse utihnilo.. Stari župnik se je tresel po vsem životu, stiskal se je v duplino cerkvenega zidu in poslušal dalje.

Čez kake pol ure so se vrata cerkve odprle in vsi, ki so bili notri, so hiteli na morsko obal.

Župnik je taval do bližnjih hiš, zbudil ljudi in jih pozval, naj ga spremijo v cerkev, kjer da se je najbrže zgodil zločin. Spočetka so ljudje mislili, da se je župniku zmešalo, a slednjič so šli z njim.

Jutro se je že svitalo, in župnik in vaščani so videli z visokega ozidja cerkve, kako je od obrežja naglo plula ladja, očividno vojna ladja, in izginila na obzorju.

Ko so stopili v cerkev, so še gorele luči na altarju. Kamnita plošča v tleh je bila zopet vložena in krste ni bilo nikjer več.

Ljudje so kamen zopet vzdignili in župnik je prvi zlezel v rakev. Tam je stala krsta, pokrov ni bil zabit, slonel je kar tako na krsti, v kateri je ležala ravno kar poročena nevesta v svoji poročni obleki, samo biseri, ki jih je imela pri poroki, so manjkali. Iz rane na prsih je še kipela kri, na njenem mladostno lepem obličju pa sta kraljevala mir in pokoj.

Vaščani so prepadeni stali okoli krste, župnik je jokal; poljubil je mrzlo čelo umorjene in kleče molil ob njeni krsti.

Še isto jutro je napisal župnik poročilo o tem strašnem dogodku in ga odposlal na svoje predstojništvo v Kodanj. Kmalu je prišla od tam komisija, da bi na licu mesta stvar preiskala, a morala je oditi, ne da bi bila kaj opravila. In do danes se ni posrečilo razodeti te skrivnosti in tako ostane ta zagonetka najbrže za večno nerazrešena..

Po marsičem pa se da soditi, da so bili Rusi.

— Državni gozdi v Avstriji. Državni gozdi so prideljeni šestim ravnateljstvom, in sicer na Dunaju, Gmundenu, Solnogradu, Gorici, Inomostu in Lvovu. — Država ima gozdov vsega skupaj 718.397 ha, njiv, travnikov in vrtov 8227 ha, planin in pašnikov 52.462 ha, drugega sveta 2605 ha, skupaj 781.691 ha sveta. Skupni stroški za leto 1908. se proračunavajo na 12,302.290 K, dohodki pa na 16,757.820 K, torej utegne iznašati prebitek 4,255.530 K. Na Kranjskem je državnega gozda 10.654 ha, njiv 75 ha, planin 187 ha, skupaj 10.917 ha sveta; dohodki se proračunavajo na 395.540 K, stroški na 263.390 K, prebitek na 132.120 K. Na Štajerskem ima država vsega sveta 41.712 ha; dohodki 813.450 K, stroški 637.110 K, prebitek 176.340 kron. Na Koroškem je državnega sveta 15,556 ha; dohodki 226.680 K, stroški 174.890 K, prebitek 51.790 K. Na Primorskem ima država 14.078 ha; dohodki 412.23· K, stroški 336.920 K, prebitek 75,310 K. V Dalmaciji je brez Vrane državnega sveta 6401 ha; dohodki se proračunavajo samo na 5090 K, stroški pa na 85.360 K, torej doplača država nad 80.000 K. Poleg tega ima državno posestvo Vrana ob jezeru istega imena. Posestvo meri 7015 ha; dohodki za leto 1908 so proračunjeni na 200.150 kron, stroški pa na 212.560 K, torej bo primanjkljaja 13.410 K.

20.000 RUBLJEV.

(Zgodbica z Ruskega.)

Leta 184. je odposlala neka južnonemška državica mladega diplomata z važnim diplomatičnim poslanstvom na ruski dvor, kjer se je kmalu do dobra spoprijateljil s peterburško diplomacijo. Kratko pred odhodom iz Rusije je šel še v kavarno, bil tam nekaj časa in se nato odpeljal domov. Doma v svojo veliko grozo pogreši svojo denarnico, v kateri je imel 20.000 rubljev v bankovcih. Hiti nazaj v kavarno, poizveduje po izgubljenem, ali nikdo se ne oglasi, da bi videl njegovo denarnico. Povprašuje po izvoščeku, ali nikdo ga ne pozna, nikdo ne ve zanj. Ne preostane mu torej drugega, kakor potruditi se na policijo, tam prijaviti svojo izgubo in prositi za strogo preiskavo. Šef opomni mladega diplomata na jako težko možnost, da bi se izgubljeno zopet našlo, vendar obljubi, da bo storil vse, kar bo mogoče storiti, ko ta odstrani njegove pomisleke s svotico 100 rubljev. Štirinajst dnij preteče, ubogi Nemec še vedno ni dobil svojega nazaj. Visoka policija mu na njegovo pogostno povpraševanje odgovarja le, naj se nikar ne boji, da se bo denar že našel. Tu sklene diplomat odpotovati, kajti mudilo se mu je že zelo, i izgubo preboleti ali pa — zaračuniti. Pred odhodom mu je dovoljena še poslovilna avdijenca pri carju. Car sprejme diplomata zelo milostno in ga tudi vpraša, kako mu je kaj ugajalo v Peterburgu. Ta se izrazi, da mu je vse v dvoru jako všeč, le da ima manj vzroka, pripomni v šali, biti zadovoljen z rusko policijo, ki bi mu lahko z večjo brižnostjo pomagala iskati izgubljeno denarnico. Car izrazi svoje sočutje in prosi diplomata, naj vsaj še en dan počaka v Peterburgu, da se bo odšel s takim neprijetnim utiskom glede ruskega 'inštituta', ki stoji sicer na tako dobrem glasu. Drugo jutro je navsezgodaj nekdo potrkal na vrata Nemca, in šef policije je vstopil, globoko se priklanjajoč.

"Prosim tisočkrat oproščenja," je začel ta, " da se je čuječnosti policije šele danes posrečilo dobiti v roke vašo denarnico. Kolika je bila vrednost papirjev v nji, če smem vprašati?"

"Bilo je 20.000 rubljev v papirju."

"Sicer ni bilo nikakih papirjev v denarnici?"

"Ne."

"No, kakor rečeno, denarnica se je zopet našla, ali bila je v tako ostudnem stanju, da se Vam je nisem smel drzniti take prinesti; Bankovci so pa vsi tukaj."

Zelo vesel je mlad diplomat sprejel denar in je policijskega šefa še obdaril.

Šele, ko je bil poslanik zopet na nemških tleh, je naenkrat opazil, da je podlaga pri notranjem žepu v suknji razparana. Preiskal je škodo in pri tem dobil v oglu suknje svojo pogrešano denarnico in v nji nedotaknjenih 20.000 rubljev, o katerih je mislil, da jih je izgubil v kavari.

Slovencem naznanje.

Cenjeni direktor Collins
N. Y. Medical Instituta: —

Jaz se Vam zahvalim za Vaša zdravila, ker ste mi zares dobra posljali, da se sedaj čisto zdravega počutim, če prav sem že skoro čisto obupal, a sedaj sem prepričan, da Vi lahko vsakega bolnika ozdravite. Zatoraj rojaki, ako ste bolni, obračajte se le na Collins Medical Institut, ker tam bodete gotovo popolno zdravje zadobili.

Še enkrat se Vam lepo zahvalim ter Vas pozdravim ostajajoč Vam vedno hvaležni.

Johan Bajt
Box 160 Oregon City, Oreg.

Slovenski knjigovez
B. F. PRIHODA,
5616 Hamlet Ave., (Broadway.)
Izdeluje društvene trake, regalije itd.
Naročila se sprejemajo pri "Ameriki."

ALBERT KROECKEL
Zavarovanje proti ognju.
1486 Addison Rd.
Oba telefona.
Se priporoča rojakom.

ST. CLAIR LEKARNA.
THEODORE URBAN, lastnik
5602 St. Clair Ave.
Kroglijce za jetra, Cena 25ct.
Ako imate slab želodec, slabo prebavo, malo apetita, slab spomin, glavobol itd. si kupite Urbanovih "Liver Pills."

Društva.

K. k. podp. društvo Presv. Srca Jezusovega ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Knausovi dvorani. Odborniki za leto 1908 so: predsednik Frank Knafelc, 1154 E. 60. St.; tajnik Štefan Brodnik, 1017 E. 64. St.; blagajnik Ant. Šepec, 1239 E. 60. Str., zastopnik Anton Ogrinc, 440 Spruce St., Collinwood, O. Društveni zdravnik F. J. Schmoldt, 5132 Superior Ave. Njegove uradne ure: 3. — 4. popol., 7.—8. zvečer. 1oct8

Društvo "Slovenija" ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne, v prostorih na 3048 St. Clair Ave. N. E. — Kdor želi pristopi, mora biti vpisan mesec dni popreje po društvenemu bratu. —— Predsednik Frank Žele, 1128 E. 63. N. E.; tajnik Frank Černe, 4124 St. Clair; blagajnik Fr. Špelko, 3504 St. Clair; društveni zdravnik dr. Seliškar Urad 6127 St. Clair Ave. N. E.

Člani imajo zdravnika plačanega. Bolni člani se morajo zglašati pri njemu najmanj enkrat na teden, sicer ne dobe podpore.

SAMOSTOJNO K. K. P. Dr. Sv. JOŽEFA. Redne mesečne seje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v Knausovi dvorani, 6131 St. Clair Ave. — Vstopnina od 18.—30. leta $1.50; od30.—35. leta $2.00; od 35.—40. leta $2.50. — Predsednik Frank Mežnaršič, 1051 E. 62nd. St., tajnik Frank Košmerl, 6428 Metta Ave. N. E., dr. zdravnik dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair Ave. — Rojaki se vabijo k obilnemu pristopu.

Društvo sv. Vida št. 25. K. S. K. J. ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani. Predsednik Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave.; zastopnik John Grdina, 6111 St. Clair Ave.; tajnik Jos. Jarc, 1221 E. 60th St.; dr. zdravnik dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair Ave. Vse informacije daje tajnik.

Slovenska Narodna Čitalnica. Prostori na 6101 Glass Ave. N. E. (vogal 61. ceste). — Predsednik Celestin Branjak, gl. tajnik Slave Trošt, rač. tajnik Ant. Peterlin, blagajnik France Jauh, knjižničar Lavo Zakrajšek. — Knjige se izposojuje v nedeljo od 9. — 11. dop., v četrtek od 7. — 9. zv. — Novi udi se sprejemajo pri mesečni seji vsak prvi četrtek v mesecu.

Tel. Cuy. Central 7397 R. Cent. 4254 R
J. H. Miller & Co.
CIGARE in TOBAK
Agenti za razprodajo na debelo najboljšega žganja in vina.
5519 WOODLAND AVE.

PREŠANJE VINA.
Podpisani se priporoča rojakom za naročila novega vina, ker imam veliko pripravo
Vzemi Shore Line (rdečo) karo do Stop 126, Wine St., (Euclid Side), ali pa piši na
FRANK ŠALI, BOX 363.
Nottingham, Ohio.

Nova slovenska slaščičarna
Geo. Boštjančič
6010 St. Clair Ave.
Ima polno zalogo slaščic, cigar in tobaka.
Sladoled. (Ice cream.)
Se priporoča rojakom.
Glejte na hišno številko.

THE NEW NATIONAL
Café, restaurant in kegljišče.
H. F. Grigoleist, Prop.
2321 E. 4th St. Cleveland, O.
Tel. Cent. 8013 W.

Dr. MILSTONE
Evropejsko-ameriški zdravnik in operator.
St. Clair & 55th St.
Uradne ure: 8 — 11 dopoldne, 2 — 4 popoldne, 7 — ½9 zvečer.
Tel. Cent. 5418 W.

G. Loeffelbein,
FLORIST
Cvetlice za poroke, pogrebe in okrase.
5906 St. Clair Ave.

E. A. Schellentrager
LEKARNAR
3361 St. Clair Ave. N. E. - Cleveland, Ohio.
Obstoji že 35 let. Izdeluje najboljša družinska zdravila.

VPRAŠUJTE SAMO PO TEH ZNAMKAH,
ki jih ima
PRAVI DUNAJSKI KRUH
Sveš svak dan pri vseh grocerijih.

A. Zaviršek
priporoča rojakom svoj
SALOON,
kjer dobite najboljša vina, likerje in cigare.
3332 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA
pohištva
IN
železnine
in najbolje urejen
pogrebni zavod.
Imamo lastno zalogo raznih krst, okraskov, oblek itd.
Oglejte si naše nove prostore in naš nov pogrebni zavod na
6127 St. Clair Ave.
GRDINA & KNAUS.
TELEFON: CENTRAL 2879-R.

RABITE
NOVO OBLEKO?
Oglasite se pri
JOHN GORNIK
5924 St. Clair Ave.
Krojač in trgovec z moško opravo

Zadovoljni odjemalci so naša najboljša reklama.

PRETEGE,
natege in odrge.

V vsakem domu, posebno kjer so otroci, se vedno pripeti kaka mala poškodba; sicer ne zadostna, da bi treba zdravnika, vendar se mora trpeti.

Pretegnjen členk, nategnjena rama poškodovanje prstov, ako se odrgne koža ali zdrobi prst. Vse take male bolečine pa najhitreje in najprijetneje ozdravi

Severovo Olje sv. Gotharda

ravno tako hitro in dobro kakor, ako bi se rabil zdravnik. Čitajte kar pove g. John Miklica iz Deweyville, Texas o Olju sv. Gotharda:

„Gospodje: Imel sem jako odrgnjeno nogo, pa po ribanju iste z Oljem sv. Gotharda se je hitro pozdravila in sem bil zmožen iti zopet na delo. Olje sv. Gotharda je izvrstn ozdravilo za odrge, pretege in razne poškodbe." Cena 50 centov.

SEVEROVA ZDRAVILA SO NAPRODAJ PRI VSEH LEKARNARJIH. PAZITE, DA DOBITE "SEVEROVA."

Razne bolesti

obiskati in jeter, kakor kronično vnetje obisti, Brightova bolezen, kamenček, scalnična kislina v krvi in druge bolezni na obistih zdravi

Severovo zdravilo za obisti in jetra

in je absolutno zanesljivo ter izvrstno delujoče. To je najboljša tonika zoper vse prejomenjene bolezni. Dobi se v vseh velikostih, po 75 centov. in $1.25 steklenica.

Navadna slabost

Ali ste se že kedaj počutili nenavadno slabe? Ali preide noč, ne da se sladko naspite, ali če vstanete trudni?

Severov življenski balzam

se mora rabiti v takih slučajih, ker je najboljša tonika in krepčilo života. Deluje prijetno na prebavne organe in pomaga želodcu delovati.
Cena 75 centov.

Zdravilni nasvet pošljemo brezplačno.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA